Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го СІЧНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 28, 1977 No. 21. VOL. LXXXIV.

ЗСА ОБВИНУВАЧУЮТЬ ПРАГУ В ПОТОПТАННІ ДОГОВОРУ ПРО ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Вашингтон. — Державний департамент ЗСА виступив в середу, 26-го січня ц. р., з формальним обвинуваченням Чехо-Словаччини за порушення постанов підписаної в 1975 р. Гельсінкської Декларації, заарештувавши ряд оборонців людських прав, гарантованих тією Декларацією і чехо-словацькою конституцією. Це перший випадок, коли Державний департамент виступив з формальним обвинуваченням чужого уряду за непошанування Гельсінкської домовлености, яка була підписана представниками ЗСА і 34-ох інших країн, в тому числі і Чехо-Словаччини. Досі Державний департамент переважно уникав цих справ і не вмішувався у внутрішні справи інших країн. Але нова Адміністрація президента Джіммі Картера обіцяла присвятити більше уваги потоптанню людських прав за кордоном, і заяву Державного департаменту про потоптання людських прав в Чехо-Словаччині, яка була запропонована Бюром для европейських справ і затверджена державним секретарем Сайрусом Венсом, треба трактувати, як вислід цієї обіцянки уряду. В часі інавгурації у зверненні до „громадян світу" президент Картер заявляв, що його Адміністрація пробуватиме привернути увагу світу до топтання людських прав і прагнення свободи. Речник Державного департаменту Фредрік З. Бровн, відчитуючи заяву, відмітив, що документ, званий „Хартія 77", який підписали майже 300 інтелектуалістів Чехо-Словаччини — письменники, поети, журналісти, науковці і колишні політичні діячі з часів Празької Весни в 1968 р., виразно говорить про потоптання людських прав в тій країні. „Ми стверджуємо, — заявив Бровн, — що документ „Хартія 77" не є документом політичної опозиції, але помимо того деякі підписані були допитувані і переслідувані". Згідно з інформаціями преси, майже 200 осіб, які підписали це звернення, яке було також надруковане у західній пресі, були заарештовані, допитувані і переслідувані політичною поліцією. Між ними є такі відомі особи, як Павел Когоут, Вацлав Гавель та багато інших. В ствердженні Державного департаменту також говориться, що всі держави, які підписали Гельсінкську Декляцію, зобов'язалися респектувати і поважати людські права і основні права людини. „Тому ми, — говориться далі в документі уряду ЗСА, — мусимо гостро засудити порушення тих прав і свобод, де б вони не відбувалися". Речники Державного департаменту заявили, що становище прийшло у висліді численних інформацій в американській пресі. „Я сумніваюся, — заявив один з речників, — чи за урядування Кіссінджера ми опублікували б таку заяву". Кіссінджер волів приватним дипломатичним шляхом добиватися поліпшення людських прав в інших країнах.

Як відомо, в червні ц. р. має відбутися в Београді, Югославія, конференція сигнаторів Гельсінкської домовлености із завданням перевірити схвалені в Гельсінках постанови та їх респектування і виконування тими, що їх підписали.

ЗСА НЕ ОБМЕЖУВАТИМУТЬ ФОНДІВ ДЛЯ НАТО — КАЖЕ МОНДЕЙЛ

Бонн, Західня Німеччина. — Віцепрезидент Волтер Мондейл, який перебуває тепер з офіційними відвідинами в Европі, заявив кореспондентам в Бонні, куди він приїхав з Бельгії, що враховуючи збільшення совєтської військової сили і такої ж сили Варшавського Пакту, уряд президента Джіммі Картера готовий збільшити фонди для оборони Европи і модернішого вивінування військових формацій Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО). Мондейл додав, що обіцянка Картера зменшити військовий бюджет ЗСА від 5 до 7 більйонів долярів в ніякому разі не буде відчутна в НАТО. Навпаки, треба сподіватися збільшення фондів і поліпшення чи змодернізування зброї. Він при тому висловив надію, що багатші країни, а зокрема Західня Німеччина і Норвегія, повинні допомогти біднішим европейським країнам відбудувати економіку і тим самим зміцнити оборонну спроможність Европи. Як відомо, в Европі перебуває тепер приблизно 300,000 американських вояків. Загальні витрати на їхнє вдержання виносили в минулому році 11,7 більйонів долярів.

В середу, 26 січня, віцепрезидент Мондейл прибув до Риму після розмови із західньо-німецьким канцлером Шмідтом і коротких відвідин у Берліні та першого познайомлення з „муром ганьби", що ним свого часу большевики відгородили зайняту ними східню частину того міста від зайнятої альянтами західньої частини. В Римі Мондейл мав розмову з прем'єром Андроті й обід з президентом Леоне. Темою розмов були — згідно з повідомленнями кореспондентів — головно економічні проблеми, але заторкувано також проблему участи італійських комуністів в уряді. На четвер, 27-го січня, була заповіджена ще одногодинна зустріч американського Віцепрезидента з Папою Павлом VI, після якої Мондейл мав відлетіти до Лондону на дальші зустрічі і розмови.

Конгрес розглядатиме пропозицію Картера про енергетику

Вашінгтон. — Враховуючи загальну недостачу природного газу у зв'язку з небуденно довгою і гострою зимою, яка спричинила великі шкоди для американської економіки і була причиною звільнення майже 400,000 робітників з праці, президент Джіммі Картер предложив Конгресові поспішну пропозицію і поновно звернувся до американського народу скоротити вживання природного газу, ставлячи термостат не більше як на 65 градусів. У висліді попередніх заходів президента Картера, Федеральне Бюро Енергетики ствердило зменшення вживання газу відборцями, але речник компанії Кон Едісон в Ню Йорку заявив, що звернення уряду не мало великого впливу на відборців в цьому місті. Пропозиція, яку тепер переслав Президент до Конгресу для затвердження, давала б право федеральному урядові переставляти запаси газу з одної частини країни в іншу, щоб таким способом можна було забезпечити паливом ті частини ЗСА, які найбільше наражені на морози і запаси яких вже на вичерпанні. Пропозиція також облегшувала б переключування газу між стейтами і регулювала б платнича різницю. Обговорення пропозиції Президента відбудеться в п'ятницю, 28-го січня ц. р., на конгресовій комісії енергетики, що її очолює конгресмен Джон Д. Дінгелл, демократ з Мічігену. Не прецизуючи свого становища, президент Картер заявив кореспондентам, що він має ще також інші пропозиції, які допоможуть перетривати енергетичну кризу в ЗСА.

В Еспанії загострюється боротьба між правими і лівими екстремістами

Мадрід, Еспанія.—Десятки тисяч робітників вийшли на вулиці Мадріду і Барселони у вівторок, 25-го січня ц.р., щоб запротестувати проти останніх політичних злочинів і вбивств, у яких загинуло декілька осіб, а багато було ранених. Крім того злочини викликали почуття страху в мешканців Мадріду й інших великих міст. Робітничі спілки, контрольовані лівими угрупуваннями, закликають робітників до протестів проти правих, які, щоб не допустити до демократизації Еспанії, повели останнім часом кампанію проти урядуі лівих угрупувань, пов'язану з політичним терором і вбивствами. Поліція перевела серед правих профашистських елементів численні арешти, ув'язнюючи 24-х підозрілих в останніх вбивствах 5-х комуністичних робітничих лідерів в їхній робітничої спілки. Серед арештованих, як інформує преса, є 7 аргентинців, 3 кубинці, 2 австралійці, 1 англієць, 1 громадянин Колюмбії і 1 ливанець. Є підозріння, що в Еспанії діє група міжнародних фашистів, які підготовляють державний переворот.

У зв'язку з цими заворушеннями і загрозою їх поширення, уряд в Мадріді в середу, 26 січня проголосив заборону будь-яких публічних демонстрацій, доручив прогнати з Еспанії всіх чужинців, що виявили будь-які, ліві чи праві, екстремістичні симпатії продовжуючи рівночасно підготову до загальних виборів у країні.

МЕЦЕНАТИ НЕ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ

З Фундації Українського Вільного Університету інформують, що д-р медицини і права Степан Гик та його дружина пані Марія, магістер фармації, з Ґріґсвіл в Іллиной, стали фундаторами УВУ, пересилавши на ту ціль 10,000 долярів. Пересилаючи свою пожертву, д-р Степан і мгр Марія Гики пишуть, що роблять це „з виявом великої приємности, доцінюючи невсипущу жертвенну і корисну працю УВУ не тільки в часі миру, але і в жахливу добу воєнної і повоєнної руїни моральних та матеріяльних дібр..."

КҐБ перестерігає Сахарова

Москва. — У вівторок, 25-го січня ц. р., академікові Андреєві Д. Сахарову вручено офіційними совєтськими чинниками листа з перестерогою про його раніші заяви в справі вибуху бомби в московській підземці, яка вбила принаймні 6 осіб і кільканадцятьох тяжко поранила. „Трактуйте цю перестерогу дуже серйозно", — заявив Сахарову в розмові один з урядників, погрожуючи, що на слідуючий раз його судитимуть за обиду сов. уряду і поширювання неправдивих відомостей. Сахаров однак відмовився підписати вручену йому перестерогу і заявив, що плюнує і в будучому працювати згідно зі своєю совістю. Останній випадок з Сахаровим є одним з найбільш серйозніших випадків від часу пресової кампанії, яка велася проти нього в 1973 році. Як відомо, в раніших заявах, які були також публіковані в західній пресі, Сахаров твердив, що вибух бомби в підземці є новою провокацією совєтського КҐБ проти дисидентів, щоб повести проти них відплатні акції. Совєтська пресова агенція ТАСС в останньому нападі на Сахарова ствердила, що „йому сказано, що він зумисно поширює злостиві наклепи на Совєтський Союз і соціяльну систему, за що, згідно із законом, він може бути судово покараний".

У міжчасі вибухли в Москві дві інші бомби меншої вибухової сили, підкинені одна в баньку на сміття на Жовтневій вулиці, а друга в дворі одного будинку. Згідно з інформацією, в цьому випадку загинуло 15 осіб і біля 70-ти були тяжко ранені.

Сенатська Комісія затвердила Янґа на амбасадора до ОН

Вашінгтон. — Конгресмен Ендрю Янґ, наіменований президентом Джіммі Картером на становище амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй, у вівторок, 25-го січня ц. р., одноголосно був затверджений Сенатською Комісією для закордонних Зв'язків на це становище. В часі переслухування Янґ заявив, що З'єднані Стейти Америки все ще надіються, що справу Родезії можна буде полагодити шляхом переговорів, помимо відхилення урядом білої меншости британської пропозиції. Виглядає, що Південна Африка прийме британський плян, а Родезія сама, без піддержки Південної Африки, не встоїться і буде змушена прийняти форму переговорів, як одиноко можливу розв'язку родезійської проблеми. Про виступ Янґа позитивно висловлювались багато сенаторів — членів Комісії.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В ОДЕСІ; ІВАН ГЕЛЬ ПРИПИНИВ ГОЛОДІВКУ; НАД ВАСИЛЕМ СТУСОМ ДАЛІ ЗНУЩАЮТЬСЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У вересні 1976 року співробітники Одеського та Івано-Франківського КГБ викликали на допит бібліотекарку школи ч. 1 в Одесі, Анну Михайленко. Допити відбувалися в одній з кімнат готелю „Чорне море". Михайленко розповіла своїм „співбесідникам" подробиці семінарів з історії українського мистецтва, що їх провадив одесит Василь Барладян. Головною темою семінарів була творчість покійного українського художника Михайла Жука. Михайленко назвала учасників семінара — Віктора Гончарова, Анну Голумбієвську, Леоніда Тимчука та Леоніда і Валентину Сірих. Михайленко пізніше виявила, що „в КГБ є такоє порядні люди, які хочуть мати контакти з дисидентами" і що свого часу їй вдалося довідатися від них, що в помешканні Голумбієвської були заінстальовані мікрофони. Їй також переказали, що Барладян повинен „чимскорше женитися з єврейкою і виїхати". Михайленко також допитували про її знайомства в Західній Україні. Ще в червні 1976 року одного з учасників семінара — Віктора Гончарова — заарештували на Одеському летовищі. В нього знайшли машинописний примірник статті О. Солженіцина „Не жити брехнею" і релігійну літературу. Суд над Гончаровим був призначений на 5 жовтня 1976 року.

Стало відомо, що український політичний в'язень Іван Гель закінчив голодівку. В перших днях вересня 1976 року КГБ викликав кожного дня на довгі переслухання дружину Геля Марію і брата Тараса. Тарас під час одного з допитів дістав атаку серця і його забрали до лікарні. Марію попереджали, щоб вона нікому не розповідала про зміст допитів в КГБ, але вона розповіла про все членам Групи сприяння Гельсінкського договору в СССР. Голова групи, Юрій Орлов, зорганізував пресову конференцію для західних кореспондентів, на якій розповів про голодівку Івана Геля та про переслідування його родини. Він теж сказав, що члени групи, А. Гінзберг і В. Турчин, поїдуть на доручення групи до Львова до Марії Гель. З часу їхнього приїзду виклики Марії до КГБ припинилися, а декілька днів пізніше стало відомо, що Гель перервав голодівку. Незабаром його з Мордовії привезли до Львова, де його дружині і родині обіцяли дати довше побачення з ним.

7 серпня 1976 року Ніна Строката мала побачення зі своїм мужем Святославом Караванським. Щоб одержати дозвіл на це побачення вона зверталася до МВД СССР, бо сама знаходиться під адміністративним наглядом. Перед побаченням, зі Строкатою розмовляв ст. лейт. КГБ Тирин, представник КГБ в Мордовському таборі ч. 1. Тирин попередив Строкату, що Карванський не має права інформувати її про життя в таборі і що вона повинна закінчити розмову, як він щось про це скаже. Тирин далі заявив: „Ми готові піти на будьякий компроміс, щоб було добре і ам і нам". Караванського здоров'я погіршилося; він має високе тиснення крови. Його строк кінчається в 1979 році.

В Мордовському таборі ч. 1 знаходиться також Микола Андрійович Евграфов, 1930 року народження, українець, освіта нижча. Від 1966 до 1973 року він відбув присуд за статтею 62 КК УРСР (антирадянська пропаганда та агітація).

(Закінчення на стор. 3-ій)

Оксана Попович важко хвора, Вячеслав Чорновіл — у лікарні

Гельсінкі. (УІС „Смолоскип"). — Сюди дісталися тривожні вістки про долю двох визначних і довголітніх українських політичних в'язнів — Оксану Попович і Вячеслава Чорновола.

Згідно з одержаною вісткою, стан здоров'я Оксани Попович цілком погіршився. Навіть при допомозі милиць вона вже не може ходити. В грудні 1976 року її зір так погіршився, що вона не може читати і малощо бачить. Через постійне недоїдання і концтабірне незадовільне харчування вона дістала хворобу гнилець — загальне знесилення організму, кровотечі з ясен і горла, випадання зубів. Хвороба ця, на яку колись хворів Тарас Шевченко в ув'язненні, спричинена недостачею вітамінів і солі в їжі.

Оксана Попович, з родини відомого українського письменника Леся Мартовича, народилася в 1928 році, відбула 10 років ув'язнення (1944-1954) за участь в українському визвольному русі. В часі арешту, в листопаді 1974 р., вона була повним інвалідом і могла ходити лише при допомозі милиць. На суді, який відбувся в лютому 1975 року, її обвинувачували в розповсюджуванні українського самвидаву і збиранні допомоги українським політв'язням. Її засудили на 8 років ув'язнення і 5 років заслання, що є найжорстокішим засудом жінки в СССР в післясталінських часах. О. Попович перебуває в жіночому таборі ч. 3 біля Барашева в Мордовії.

Сюди теж дісталася вістка, що в грудні 1976 року Вячеслав Чорновіл перебуває в лікарні. Ближчих даних про його хворобу і місце лікування не вдалося ствердити, хоч відомо, що в минулому році він перебував в Мордовському концтаборі ч. 3 і після зречення громадянства СССР він виявив бажання виїхати до ЗСА або Канади.

ПЛЮЩ ІНФОРМУЄ ПРО ПРОВОКАЦІЮ КҐБ, НАЗИВАЄ ГЕЛЬСІНКИ „ДРУГИМ МЮНХЕНОМ"

Париж (Софія Наумович). — Найважливіший французький щоденник „Ле Монд" з 16-17 січня 1977 р. приносить інтерв'ю з Леонідом Плющем, попереджене такою заміткою від редакції: „Від року Леонід Плющ живе у Франції. Цей математик, все ще позначений „лікуванням" у совєтських в'язничних „психушках", присвячується тепер студіям структуалізму й одночасно стежить за діяльністю опозиції та реакцією влади в СССР. У ході однієї зустрічі він нам сказав, що думає про сучасні події в Москві. Як Сахаров та представники багатьох протирежимних організацій, він уважає, що КҐБ вдається у провокацію.

Питання: Якісь містерійні експльозії трапилися 8-го січня у Москві. І зразу ж офіційні інформатори вказали як їхню причину, — „міліє дисидентів". Невже опозиція схильна до тероризму?

Відповідь: Багато позначок кажуть думати про діло КҐБ. Ці події дуже нагадують те, що діялося в Україні 12 і 15 січня 1972 р. Тоді то проходила чистка українців, а Захід не зареагував, і чистка вдарила по всій опозиції в СССР. Кілька днів перед тим пленум Центрального Комітету в Москві вирішив боронитися проти українського націоналізму. Одного дня прибув з Бельгії в Україну один із правих емігрантів — Добош. Він зустрівся з багатьма особистостями в Україні. У висліді преса твердила, що він був шпигун, що й дало сигнал для чистки. Сучасні події того самого порядку. 28 грудня КҐБ перевело трус по хатах членів Української секції „Нагляду за виконанням Гельсінкського договору в СССР". Проголошено, що знайдено в них порнографічні світлини й американські доляри. Секція відкинула ці обвинувачення, заявляючи, що світлини й девізи підкинуло КҐБ. 4 січня такі обшуки переведено серед трьох членів цієї групи в Москві, а 8 січня наступили експльозії в московському метро, про які повідомила щойно два місяці пізніше агенція ТАСС (чого вона, звичайно, не робить!), та Віктор Луї, чиє пов'язання з КҐБ відоме, як теж його роля в дезінформації. Їхні „виявлення" мають на меті пов'язати цю експльозію з інформаціями, які продістаються на Схід, про західній тероризм. Бо ж ці дуже маленькі щілинки вісток зі Заходу, все ще надто великі для властимущих, вони хотять їх припинити, цим самим гвалтуючи Гельсінкський договір. Тепер вони намагатимуться применшити вагу конференції у Београді, або ж так зробити, щоб Захід не настоював на виміні людей та ідей.

П: Багато опозиціонерів

(Закінчення на стор. 3-ій)

Андрій Григоренко виступить перед українською громадою Ню Йорку 6 лютого

Ню Йорк. — Комітет Оборони Радянських Політичних В'язнів інформує: Андрій Григоренко, син відомого українського дисидента, представника Громадської Групи для сприяння виконнан. Гельсінського договору в Україні, виступить з доповіддю про рух спротиву в Україні, про порушення Гельсінського договору та про акції в обороні українських та інших політичних В'язнів в СССР у неділю 6 лютого, о год. 2:00 по пол. в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку.

Спонзорами виступів Андрія Григоренка в ЗСА будуть Комітет Оборони Радянських Політичних В'язнів та Американський Комітет для сприяння Гелсінкського договору в СССР.

Андрій Григоренко був активним учасником руху спротиву в СССР. Перебуваючи в Москві, Андрій Григоренко від 1968 р. брав участь в демократичному русі. В листопаді того ж року він виступив з промовою на похороні відомого дисидента Алєксєя Костеріна, а згодом часто виступав з листами та заявами в обороні кримських татар та прав національностей в СССР. В самвидаві кружляли деякі статті Андрія Григоренка, між ними есей „Національний егоїзм і національний плюралізм", а стаття про психологічні методи, що ними користується КҐБ для заломлення інакшедумаючих, які є під слідством. Від 1976 р. Андрій Григоренко перебуває на Заході, де він бере активну участь в акціях на оборону українських та інших політичних в'язнів СССР.

Батько Андрія Григорен-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ще можна вписатися на курс української мови в Ратгерс у Нюарку

Нюарк, (Н. Н.) — В Ратгерському університеті в Нюарку продовжуються вписи на курс української мови у весняному семестрі, який розпочався 26-го січня ц. р. Офіційно цей курс мав назву 860:120 Інтермедіат Українін ТЗ,ТНЗ — це курс української мови на середньому рівні (для тих, хто вже вивчав українську мову раніше або розмовляє по-українськи), який викладається по вівтірках і четвергах від 11:30 до 12:45. Заінтересовані студенти повинні полагодити вписові формальності до 3-го лютого ц. р. У справах впису й дальших інформацій треба звертатися до д-ра Євгена Федоренка, викладача українських курсів, або до голови Відділу чужих мов і літератур, д-ра Марі Келлінс.

Як відомо з постійних інформацій, друкованих на сторінках „Свободи", уже сім років ряд Відділ чужих мов і літератур в Ратгерському університеті в Нюарку впроваджує вибір з українських курсів: мови й літератури. Затримання і можлива розбудова цих та інших українських предметів тепер виключно залежить від зацікавлення наших студентів цебто від їхнього запису на українські курси.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оправдана пересторога

Американські газети і журнали опублікували недавно слушні перестороги сенатора Сема Нунна, демократа з Джорджії, і його колеґ про совєтську військову загрозу, які вони приготовили у формі звіту для сенатської Комісії збройних сил на підставі довших студій цієї проблеми і поїздки по европейських країнах НАТО, як також звідомлення Пентаґону для президента Джіммі Картера, яке охоплює широкий вахляр справ тісно пов'язаних з безпекою З'єднаних Стейтів Америки і оцінку військових сил ворогів ЗСА, серед яких перше місце займає комуно-російська імперія. У звідомленні сенатора Нунна, яке було передане також президентові Картерові і віцепрезидентові Мондейлові перед його поїздкою до Европи, говориться, що між заявами уряду СССР і його сателітів та існуючою практикою існують великі різниці, головно коли йдеться про розбудову і збільшення військових сил Варшавського Пакту, сили якого зросли в останніх двох роках з 400.000 на 500.000 вояків, не враховуючи допоміжних частин, резерви, міліції і вивінування війська новочасною зброєю, включно з атомовою.

Також у докладній студії спеціялістів Пентаґону, надрукованій у почитному журналі „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 17-го січня ц.р., ґовориться, що Совєтський Союз в ділянці атомової зброї догнав Америку, а навіть її перевищив, якщо йдеться про кількість далекосяжних ракет з атомовими головками. На морях ЗСА покищо мають здецидовану перевагу, але ситуація швидко міняється в користь СССР, зокрема застрашаючим є зріст совєтської військової фльоти на Середземному морі. Студія також стверджує, що збройні сили Совєтського Союзу і Варшавського Пакту набагато переважають такі ж сили НАТО, а сила конвенційної зброї і людського потенціялу майже двоє більша на Сході, як на Заході. Правда, ЗСА переважають СССР в ділянці технології і нових військових винаходів, які не конечно покриваються з військового бюджету, бо винаходами нової, більш досконалої зброї займаються приватні інститути, чого немає в СССР, і в тому полягає американська перевага.

Звідомлення Пентаґону з тривогою стверджує також пожвавлену діяльність совєтської військової і цивільної розвідки та розвідок інших комуністичних держав і рекомендує стосувати обережність у цій справі, бо переваги в ділянці наукових дослідів висувають ЗСА на перше місце, але ці досліди не будуть таємницею, якщо вони через розвідку попадають в руки ворога. Пентаґон супротивляється також ідеї виведення американських залог з Південної Кореї і зменшення таких же залог в Західній Німеччині, бо вдержування американських військових частин відстрашують комуністів від аванткрничих акцій.

Очевидно, щойно майбутність покаже чи ці слушні і переконливі перестороги сенаторів, Пентаґону і головнокомандуючого військами НАТО ген. Александра Гейґа будуть належно потрактовані в Білому Домі. Можна тільки сподіватись, що „новий дух" політики детанту не затьмарить ясних обріїв тих високих ідеалів, на яких ця країна була створена двісті років тому та базованої на тих ідеалах американської політики.

В Совєтському Союзі бракує ярини

Московська „Правда" інформує про великий брак ярини в Совєтському Союзі. У крамницях є дуже мала кількість ярини, а навіть якщо така є — то дуже поганого сорту і до цього продавці в крамницях не „грішать" ввічливістю. Сьогодні господині вже хоча дещо вдоволені, бо можуть закупити, вправді не у великій кількості, такі великі „блага", як моркву, капусту, буряки, цибулю і помідорову пасту, — тобто є закришка, з якої принаймні можна зварити борщ, бо ще недавно і того не було, — одначе ще й далі бракує така потрібна ярина, як салата, зелена цибуля, свіжі огірки, редька і помідори. І господині бідкаються, що немає подостатком ярини, щоб засобити своїх дітей у конечні для них вітаміни.

І. Вовчук

ПРО ЛИЦЕДІЙСТВО З БРЕЖНЄВСЬКИМ КУЛЬТОМ

[Розважальний репортаж за пресою]

I

„Ось ідуть вони юрбами, мов на відпуст з хоругвами..."
„Лис Микита", І. Франко

В розважаннях про 25-ий з'їзд КПСС („Свобода" 13-17 квітня 1975 р.) було підкреслено, що з'їзд перетворено на прославлення Л. І. Брежнєва. Кульмінаційним завершенням прославлювального лицедійства стало проголошення про обрання генерального секретаря КПСС, коли широким салдатським кроком, з насупленим виглядом деспота на трибуну вийшов Брежнєв і проголосив: „Пленум одноголосно вибрав генеральним секретарем КПСС Леоніда Ілліча Брежнєва".

Шаленим лясканням відповіли вишколені делегати на це, „бурні аплодисменти", як і за сталінських часів в подібних оказіях, тривали довго, переходячи в овацію. П'ять тисяч видресуваної партійної еліти посхвачувались з місць і несамовито кричали: слава, слава! То був перший акт у партійному ритуалі утвердження культу одноособової диктатури. Укладала і здійснювала лицедійство протягом року партійна олігархія, а генеральний секретар режисував і був головним актором. Започатковане з'їздом возвеличування нового ідола закінчилось грудневими урочистостями в 70-ліття уродин „Ілліча", на яких утверджено культ Брежнєва — нового ідола большевицької диктатури імперського царства СССР.

А скільки було урочистих запевнень і обіцянок, що нового культу з ідолопоклонством партія не допустить. З якою пристю і гнівом осуджували партійні вельможі олігархії на XX і XXII з'їздах КПСС волюнтаризм, породжуваний поліна, вказуючи на шкоду завдану ним людям і економіці країни. В жовтні 1964 року, як усунули Микиту Хрущова, всі, що укладали і здійснювали тепер плян утвердження брежнєвського культу, тоді, разом з Брежнєвим, хором засуджували „вольові ухвали" Микити, якого ще вчора називали „нашим дорогим Нікітою Сєргєєвічем", клянучись відновити ленінські принципи колективного керівництва. І після тринадцятирічного борсання т. зв. колективне керівництво оформило культ „вождя — Ілліча другого", утвердивши нового ідола партії.

За окресленням кремлівських жерців, то річ „закономірна, бо природа большевизму, переіменованого на комунізм, сильніша за всі запевнення вождів і закликання партійних жерців. Про це в народній гущі говориться: „Женеш природу в двері, вона влізе у вікно". Комунізм утверджується через диктатуру, а комуністична диктатура з її ленінським стилем не може існувати без ідолопоклонства вождеві, без культу для нього. Персонажів в керівництві царством большевицької сваволі мінялися, а засади владування в тоталітарній системі лишаються. При кожній зміні один з колективної ватаги стає найстаршим і утверджує, відповідно до обставин, по-своєму свій культ самовладности в системі партійної владности.

Всі колишні вожді імперії СССР здобували собі право на „культ" або інтелектуальною перевагою при допомозі підступу і безмежного владолюбства (Ленін), або нечуваним розміром злодіянь і підступної сваволі (Сталін), або викриттям на весь світ злочинів і злодіянь попередника, як було з Хрущовим. За владування Брежнєва, який не посідає даних його попередників, партійному ханатові довелося в комедійному лицедійстві створювати „культ", щоб перетворити генерального секретаря КПСС в партійного ідола, надійним інструментом большевицької алігархії для зміцнення авторитету партії у внутрішній політиці і посилення впливу у зовнішній.

Кожного разу при утверджені „культу" вождя, повторювалось те саме лицедійство. Цього разу воно тривало цілий рік, почавшись на 25-му з'їзді. Як і попередні два, культ „Ілліча другого" утверджували в 70-ліття його уродин. Сталінове семидесятиліття з великими урочистостями відзначувано в грудні 1949 року. Дванадцять сторінок „Правди", замість чотирьох, були переповнені низькопоклонством і вихваленням „вождя". — Всі вельможі партійного клану один перед другим підносили до небес його діла. Поети і письменники всіх націй, поневолених і катованих за нього, співали панегірики „сонцеві" і „сизокрилому орлові". Робітники фабрик, колгоспники і службовці, і навіть учні початкових шкіл, прославляли Сталіна, надсилаючи привіти. Урядові і партійні газети всі ті привіти з рабським низькопоклонством вождеві друкували.

(Продовження на стор. 3-ій)

Микола Бараболяк

„БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ"

Скільки гіпокризії, коли це співаємо! Пишемо і говоримо про консолідацію наших розпорошених сил, про вагу спільних акцій у наших визвольних зусиллях, а як діємо? Іноді висказуємось неґативно про американський і політичний процес, але себе не бачимо.

Коли ви обсервували декілька тижнів тому черговий процес переходу влади в Вашінгтоні, вас певно брала досада, як мене: чому у нас немає такого розсудку і рівня політичної зрілости? І дальший песимістичний висновок: як безнадійне наше майбутнє з уваги на недостачу тієї політичної зрілости.

Змагались за владу Форд і Картер. Кожний із них переконував, що має кращу рецепту, як запевнити велич країні. При тому і оскаржували себе і доріками собі за неуспіхи. Передвиборча боротьба була тим гостріша, що досліди публічної опінії показували, що кандидати мали більш-менш рівні шанси перемогти. Перерішили вислід виборів не так ті, що їм на серці добро країни, а радше мурини, і частинно жиди, що керувались швидше груповим, ніж національним інтересом. Був би Форд дістав пару тисяч голосів більше у двох стейтах, був би залишився президентом. Але переможений з таких чи інших причин, прийняв вислід зі спокоєм і гідністю, ґратулюючи суперникові і бажаючи йому успіхів у заходах для добра країни.

Ще більш повчальний для нас був тон і зміст інавґураційної промови Картера. Його перші слова — це були вислови подяки і признання для суперника за те, що він зробив для нації — намагався об'єднати народ після розбрату, який нанесли країні В'єтнам і Вотерґейт. Джеррі і Джім — звичайні собі одиниці. А який доказ політичної і державницької гідности вони виявили.

Є і у нас лідери, чи радше претенденти на провідників. На жаль, у нас немає нагоди, де можна б перевести селекцію кандидатів. Ті ж, які виступають як лідери, найшлись на тих постах радше припадково, при піддержці невеличкого числа їх звеличників. Ширші групи громади не мали впливу на їх вибір. Та наша трагедія не в тому. Коли для Америки Джеррі чи Джіммі є добрі, то для нас так же добрим може бути якийсь Микола чи Ярослав, чи інший Йосиф. Наша трудність у накопиченні лідерів — в тому, що їх забагато; що кожний із них створив для себе свій загумінок, де він панує, і ми потворили нові гуляйпілля і політичну махнівщину.

Всі ці провідники ведуть „визвольну політику", але кожний на свій лад. Кожний збирає на свій „визвольний фонд", і в результаті переважно одні нівелюють почини і заходи других. Це діється навіть у так важливих для нас ділянках, як культурна, де маємо забагато „академій наук", „дослідних інститутів", різних фондів, університетів, і навіть в досі імунізованій від політиканства сфері, як церковно-релігійна, де теж позначаються наслідки роздорів.

Від часу до часу появляються у нас заклики до єдности, відбуваються „консолідаційні конференції", але все це надаремно. Коли ми не врозумились за останнє п'ятдесятиріччя, то навіщо зводити себе надією на якесь урозумлення нині, коли наші провідники не тільки заскорузли в їхній непримиренності, але вже і... постарілись. Тимпаче, що старим людям важко признатись до помилок.

Не маючи успіхів у тому, щоб переконати наших лідерів, що нам на потребу один провід і одна спільна визвольна акція, а не безліч їх, ми звертаємось у розпачі до Бога і молимось: „Боже, нам єдність подай".

Трудність у тому, що Господь дав нам глузд і дав нам Заповіді і залишив в нашій свобідній волі розв'язку таких питань, як гармонія чи співпраця у громаді. Як взаємної любови, так і єдности між нами Бог ні не думає вимушувати на нас, ні „давати" нам. Єдність треба нам самим творити, а не про неї Бога просити. Бог лиш буде радуватись. коли ми її досягнемо.

Обсервуючи повну гідности і покори поведінку американських політичних лідерів і нашу поведінку, я не можу без почуття гіпокризії слухати, як то ми покірно і побожно співаємо у церквах те „Боже, нам єдність". Треба б радше молитись за те, що Господь послав духа покори і урозумив наших „батьків народу", яких забагато.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Іван Кмета-Ічнявський. ЗАГРАВИ ВЕЧІРНІ. Об'єднання Українських Письменників „Слово". Менсфільд, Коннектикат, 1976. Обкладинка роботи В. Копаня. Ст.78.

Читачі „Свободи", мабуть, мало знають автора вищезгаданої збірки поезій, хоч він видав досі шість збірок поезій та чотири книжки прози, і хоч про нього досі появилося кільканадцять рецензій, між ними і одна у „Свободі" 13-квітня 1965-го року. Та й цікаве його життя: народився в 1901 році в Ічні на Чернігівщині, від 1929 року жив в Канаді, від 1941-го року живе в різних містах Америки, останньо у Філядельфії. Освіта й фах — учитель і священик ще в Україні, а тут здобув докторат із теології в 1943 році і працює як душпастир. Знаючи життєвий шлях поета, легко зрозуміємо його слова:

Люблю я все в новій країні,
Здається, жив би тут усе,
Та я родивсь на Україні —
І рідний край люблю над все!

Так писав поет про Канаду 1935 року а в 1976 році вітав цю країну віршем у збірці „Заграви вечірні" такою строфою:

Америко, прийми наше —
СПАСИБІ !
Спасибі — розумій: „Хай
Бог спасе..."
На Ювілеї ми співатимем
пісень,—
Пісні Вкраїни зоряно-
красиві.

Автор і тепер продовжує свої мандри, з його поезій видко, що він був у Святій Землі і навіть в 1970 році відвідав Україну, та ця розмова його з Києвом „почалась без радости обіймів".

Щоб весело тягар ніс
на плечі,
Щоб руку подали йєму
ще серпні...
Літа, літа! Щоб були
милосердні!

З ЮНИХ ДНІВ, ДНІВ ВЕСНИ. Кліфтон, Н. Дж.1976, ст. I—XXIV •240.

Ця люксусово видана книжка в твердій обкладинці з 38 ілюстраціями — складається з трьох частин. В першій частині Петро Ямняк, Мирослав Прокоп і о. Іван Сиротинський пишуть про З'їзд колишніх учнів української гімназії в Перемишлі, який відбувся на Союзівці в 1975 році (ст.I-XXIV).

Друга частина книжки — це „Звідомлення державної гімназії (українською) в Перемишлі за шк. р. 1935-6" (ст. 1-50), а в третій частині маємо Альманах, який називається словами Франкової поезії „З юних днів, днів весни", і який видано з нагоди 40-ліття першої матури, що відбулася 1896-го року (ст. 53-240).

У „Звідомленні" подані відомості про гімназію в шк. році 1935-36, про Кружок Родичів, про учнів та вчителів. Та найцікавіша й найцінніша частина цієї книжки — це її „Альманах", в якому є дані про гімназію впродовж 40 років (1896-1936).

Степан Малиновський, який був у контакті з цією гімназією як її учень від 1894, а пізніше як учитель від 1907 року, надрукував довшу розвідку під заголовком „Кого видала перемиська гімназія впродовж 40 літ?" У цій розвідці є дані про 2,399 колишніх абітурієнтів перемиської гімназії". Легко було знайти рік і місце народження, бо це було в документах гімназії, але автор подав і звання кожного колишнього учня школи, яких в роках 1896-1935 було 2,399. У цьому списку під числом 479 читаємо: Левицька Ольга Ярослава. В поясненні подано, що вона „замужня, Басарабова", але інші дані про неї не згідні з тим, що подав її брат Северин Левицький...Правдиво він подав, що вона здала матуру в Перемишлі в 1909 році і що була „визначною ученицею".

Цю багату на довідкові матеріяли книжку можна набути в Романа Тимчука за $ 10.00. Адреса 109 East 2nd Street, New York, N.Y. 10009.

Отець Юліян Я. Катрій, ЧСВВ. ПІЗНАЙ СВІЙ ОБРЯД. Літургічний рік Української Католицької Церкви. Видавництво ОО Василіян, Ню Йорк — Торонто, 1976, ст. 212.

Видавництво ОО. Василіян надрукувало цю працю о. д-ра Юліяна Я. Катрія з таким головним завданням: „допомогти пізнати свій обряд і виховуватися в його дусі!" Автор використовує багату літературу, опрацьовуючи тему нашого українського обряду модерною методою, спираючись на наші українські літургійні традиції та на наукову літургійну літературу. Правдиво написав представник Видавництва, що автор розглядає „поодинокі теми під кутом історичним, літургійним, символічним, аскетичним і навіть українським народно-побутовим, залежно від того, що при даній темі можна сказати".

Давши пояснення про літургійний або церковний рік, який починається в нашій Помісній Церкві першого вересня і кінчається 31 серпня (ст. 7-24), автор докладно подає, як святкували в нас неділі, задушні дні та всі празники-свята, так звані — рухомі, що залежні від того, коли припадає Великдень. (Про нерухомі, або неподвижні свята автор обіцяє видати другий том своєї праці „Пізнай свій обряд".)

Згадаємо деякі статті з цієї праці (всіх їх — 30): Неділя митаря і фарисея, Про загальниці, Неділя блудного сина, Ціль св. Великого Посту, Лазарева Субота, Свята Плащаниця, Пасхальна Сповідь, Світлий празник Пасхи, Церковно-обрядові звичаї Великодня і т. д.

Ця книжка повинна стати, як пишеться у вступі, „настільною книгою нашого духовенства, чернецтва й

(Закінчення на стор. 3-ій)

Омелян Мазурик

НОВИЙ РУХ У РОСІЙСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ І ВОЛОДИМИР МАКАРЕНКО

(2)

Росіяни, відкриваючи „наново" ікону, відкрили — річ очевидна — метафізику, — що й назвали „метафізичним синтетизмом" — і нічого більше. Хоч як всесторонньо її студіювали („почались роки новішої академії, вивчались канони ікони, фактури, прийоми техніки тощо), але функції абстрактних форм ікони таки належно не запримітили, не зрозуміли.

Метафізика (містика) — це „релігія" модерних росіян (не тільки мистців!). Коли наша (із Заходу) молодь зацікавилася була містицизмом (будизмом) поверхово, то російська молодь поставилася до неї дуже серйозно — як завжди! Не навчились досі нічого від жартівливих „гуцулов", — це нове окреслення на впертого українця, бо ж гуцули не прийняли навіть московського часу — виходять до праці за середньоевропейським). Так елементи візантійського малярства з домішкою форм релігійного мистецтва Сходу сплелися в „синтетичний" стиль, найкращими представниками якого є В. Макаренко, М. Шем'якін, Зеленін й почасти Цельков та ін. Усі вони (крім Макаренка) вже є в Парижі. Шем'якін називає мішанину „істинно-русскім" авангардом. Між іншим, треба відмітити, що проблема ікони (перетворення її вислову й форми) були вже раніше розроблювані на всі лади нової образности — лемками (у Кракові) та що їх праці були виставлені в паризьких ґалеріях. Творчість, наприклад, Ю. Новосільського з Новосільців досягла рівня найкращих живописців сучасности.

Не всі однак — навіть найталановитіші мистці — не є в силі співпрацювати з міжнародною мафією — на жаль — без неї мистець також часто безсилий на довшу мету.

Щоб там не говорили — росіяни розробили мистецьку проблему (головно молоді мистці згаданої групи Петербург, також О. Цельков, В. Кульбак, П. Беленок і ін.), з якою нелегко буде впоратися критикам. В кожному випадку „Петерсбуржці" прорубали вже вікно в Европу, виявляючи організованість й подиву гідну (колективну) співпрацю між собою. З мистців-українців звернули увагу на себе П. Беленок і Володимир Макаренко, який вийнятково обдарований і його живописна творчість являє окремий розділ на фоні згаданої виставки. Хоч сильно пов'язаний з ленінґрадцями, його твори навіяні кліматом Півдня, колоритом України, яка у його мистецькому мисленні займає центральне місце. Вона є тим мітом — стимулом, до якого ведуть усі прагнення дитинства, спрямування, які з часом перетворюються у містифікацію. Кожна бо людина, відірвана від її святощів (місця походження, народження), витворює його містичну картину в душі.

Але Макаренком ми зацікавилися не з цієї причини, а задля його висококваліфікованих акварель, а також ролі, яку він відограє в пошуках мистецької форми згаданої групи. Козак Макар — як називають його товариші — є, мабуть, найглибшим мистцем Росії (це за висловом директора ґалерії, яка видала монографію Макаренка в Парижі). Щоб зрозуміти його творчість, Шем'якін (у вступі до монографії Макаренка) радить вглибитися перше в історію руської ікони, характеризуючи його творчість, як „істинно російську лінію (мистецького) вислову".

Ікону знаємо, отже спробуймо вглибитися в ці комплiковані композиції Макара. Вглиблюючись у містику тих акварель, розшифруємо (не відразу) містерію, яка зв'язана з мітологією України. Його образові переживання не є безпосередні, а перетворені, позачасові (як в іконному малярстві). Асоціяція снотворних ліній і форм, нанесених чітко дуже зручним мазком тонкого пензля на папері попередньо фуктурованому. Асоціяції думок, висловлених живописною метафорою та живою символікою: від настроїв поезії шевченківських акварель до настроїв тепловохристих ікон епохи українського барокко („Земля України") та галицького ренесансу („Україна", „Меланхолійний вечір в Києві"), від пережить у дитинстві й того, що називаємо „пам'яттю поколінь", до будійської філософії („Святий Сковорода")...

Цей ліризм (меланхолійність) облечено у вишукану мистецьку форму, яку совєтський критик радо назвав би пустопорожньою формотворчістю. У Макаренка ця формотворчість (може ще не зовсім вивершена) базована на давньоукраїнському живописі, східньому мистецтві та народному лубку, який в Україні досягає в XVII столітті небувалого рівня — синтетичности візантійської лінії (напр., прийняті Макаренком та Шем'якіном написи на картинах походять — здогадуюсь — від українських народних гравюр, у яких текст вписувався за формою рисунку — в протилежності до російського лубка). У нього текст відограє ролю здебільша фактури. Але текст підсилює образність мислення (тут цитати Шевченка, українські прислів'я тощо). Фуктурні й світлові ефекти є найбільшою прикметою цих акварель, хоч без урахування властивостей цього матеріялу (характеру акварелі). Макаренко створив тут самобутнє її тлумачення, індивідуальний підхід до техніки акварелі (схожість підходу така сама й у Шем'якіна).

Стримана гама (переважно вохристо-синя) об'єднує композицію, надає їй виразу цілости й краси, спокою і рівноваги, яку можемо зустріти тільки в іконі. Електизм (вибір) форм — часто бездушний, заникає в красі тих гам.

На підставі цих настроєвих і глибоких композицій можемо створити собі картину про внутрішні переживання — „світогляд" — сучасного культурного українця, незалежно від місця його поселення на земній кулі.

Композиція „Моя Україна", в якій відчитуємо насильство, чи „Козак Мамай" — промовляють до нас близькістю, відомою мелодією.

Володимир Макаренко народився 1943 року в Дніпропетровську, де закінчив школу живопису. Студіював мистецтво в Ленінградській Академії, а опісля поселився в Таллінї (Естонія). Бере участь в республіканських виставках Естонії від 1973 року та виставляє там персонально. Перша виставка поза СССР відбулася у Франції в Монжерон у російському музеї; в 1976 році — у ґалерії Гарді в Парижі.

На закінчення цієї — мабуть не останньої — замітки про мистецтво Макаренка, я подав би йому, та й цілій цій групі мій скромний погляд, щоб він не орієнтувався надто на сучасне західнє мистецтво, яке в цілому побудоване на принципах о п т и ч н о с т и кольору і форми. Компроміс у цьому випадку завжди вийде на шкоду „східньої", хай і „нової" школи, бо через довголітній застій браків не надробиш за два-три роки, а за плечима кінець 20-го століття!

КІНЕЦЬ

Вечір про місто Харків у Філядельфії

У суботу, 11-го грудня м.р. у Філядельфії влаштовано вечір про місто Харків. Відбувся він з ініціятиви і старанням Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ і Т-ва Інженерів у Філядельфії. Поштовх до влаштування вечора дала поява книжки „Харків-Харків" О. Семененка (В-во „Сучасність), що своїми вартостями викликала щире зацікавлення серед широких кіл читачів.

Вечір присвячений одному осередку культури, яким є Харків, має свою вагу. В учасників-слухачів з різних закутин України викликає така імпреза відмінні враження і реакції — для одних — це відсвіження спогадів про давновідоме і близьке серцю минуле рідного міста, для інших — це відслона завіси невідомого, або ж маловідомого, і ті користають, мабуть, найбільше. Таким саме був вечір про Харків.

Відкрив його змістовим словом інж. Методій Борецький, голова Відділу Т-ва Інженерів, а тоді привітала присутніх п-і Ганушевська від Відділу ОЖ ОЧСУ.

Ведення вечора було в руках Володимира Куліша. Проводив він вечір з гостротою дотепу, що характерна і для його творчости. Доповідь про історію Харкова і його культурні установи виголосив інж. Микола Химич, що використав для свого еляборату джерельні матеріяли („Чтения общества руських древност...") оживив він свій виклад висвітленням прозірок з ілюстрацій минувшини Харкова: археологія виявляє там поселення палеолітичної доби, згодом племінний лад життя поселенців; сліди нашого середньовіччя, а далі в наслідок нападів кочовничих степовиків опустіння тих теренів і „дике поле"; і аж згодом, головно в XVII ст., більші скупчення поселень з західніх українських теренів в т.зв. „слободах", звідси „слобожанщина"; укріплення поселення, яке потім перетворилося в город Харків, тоді розвиток ремісництва в системі цехів; врешті розвиток Харкова в культурний центр в XVIII і XIX ст. Іі...хорецiянська академія в XVIII ст., де Гр. Сковорода викладав „благонравіє", де згодом трудився Дмитро Багалій — учений історіограф, а в XIX ст. перший університет в Україні (1805 р.) і гуртування там української культурної еліти. Висвітлювані прозірки ...нювали коментарями М. Химич і В. Куліш, — останній з відчуттям н сталгії і невід'ємним почуттям гумору.

Другу доповідь виголосив Володимир Біляїв, поет і громадський діяч. При вступі пригадав він присутнім, ким був і є Ол. Семененко, автор твору про Харків та згадав інших славних харків'ян: М. Сліпченка, М. Ветухова (през. УВАН), В. Доленка, Добровольського, письменника Івана Багряного, а тоді привітали присутніх на залі харків'ян, — сеньйора письменників А. Гака (Антипенка), оперову співачку Ол. Шишацьку, проф. Ю. Оранського та всіх присутніх харків'ян, яких публіка відзначила увагою — рясними оплесками.

В. Біляїв насвітлив історичну ролю Слобожанщини, як заборола від кочового степу, а тоді накреслив ті культурні надбання, які створили віддані духові України діячі Харкова наперекір імперським плянам і наступові російської імперії — білої, а тепер червоної.

Прелеґент згадав діяча В. Каразина, що його старанням основано університет в 1805 р., зібравши 618 тисяч карбованців серед місцевих українців, згадав Гр. Квітку-Основ'яненка, Ізмаїла Срезневського, І. Манджуру, П. Гулака-Артемовського, М. Костомарова і всю групу харківських романтиків: А. Метлинського, Л. Боровиковського, Петренка, Корсуна, а потім П. Грабовського; творчу родину Ал чевських; накреслив розвиток преси в першій половині XIX ст. Харківськи Демокр...т „Молодик", „Сніп" — альманахи) пригадав, що Хр. Алчевська заснувала першу жіночу недільну школу в 1862 р.

Видано тоді 210 книжок в Харкові, що становило половину всієї книжкової продукції російської імперії тих часів. Прелеґент ствердив із смутком ролю Харкова в 1919 р., де Ленін оснував перший уряд т.зв. „Радянської України", а тоді підкреслив відрадний момент, коли в 1920 р. зійшлися туди кадри культурних діячів: учасники Вапліте, театр „Березіль" з Лесем Курбасем, драматург М. Куліш; серед них Е. Блакитний, І. Дніпровський, Епік, М. Хвильовий, В. Свідзінський, Е. Стріха, Доленґа, Мамонтов, Яновський, М. Семенко, Г. Шкурупій, О. Вишня і інші, — майже всі згодом репресовані, а то й зліквідовані серед страхітливих умов ув'язнення і заслання.

Згодом там же спалахнула зоря Шестидесятників, що незадовго померкла під тиском неосталінізму.

Програму завершило читання творів авторів, що в непевні 1920-ті роки „дерзали" і писали, за що більшість з них заплатила життям. Зоя Граур-Корсун прочитала ліричні вірші Ол. Слісаренка і В. Свідзінського та прозу М. Хвильового „Редактор Карк"; Марія Лисяк, акторка, — поезії М. Иогансена з добре відданими алітераціями; Евдокія Дичко-Блавацька, акторка, прочитала деякі вірші В. Сосюри, своєрідні перлини особистої лірики; а Дора Варварів — пародії Едварда Стріхи і вірші футуриста Ґео Шкурупія з його морською тематикою. Фінальною точкою Вечора було відчитання дуже вдалої комедії-шаржу В. Куліша „Новосілля", яку помистецьки прочитав І. Прасько.

Опісля пані частували присутніх кавою з солодким. Головна заслуга вечора належить членкам ОЖ ОЧСУ, зокрема подружжю Кулішів — Оксані Керч і Володимирові Кулішеві.

Н.І.П.

ЗАПОЧАТКОВУЄМО ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

„Нехай іде Український Католицький Університет у мандрівку століть... на добро і велич України..." — це слова Їх Блаженства Патріярха Иосифа, сказані дня 8-го грудня, 1963 року, під час врочистостей основання Українського Католицького Університету.

Майбутнє цього Університету, Собору Святої Софії і багатьох інших надбань Нашого Патріярха, в Римі і на інших поселеннях, дослівно в наших руках! — Від нас залежить їх дальший розвій і праця — або занепад.

Від нас і від нашої постійно-послідовної жертвенности залежатиме чи зерно засіяне Нашим Патріярхом буде рости і розвиватися на Славу Божу, Української Католицької Церкви і Народу!

І тому — коли в цьому 1977-му році — в році ювілейних святкувань — 85-ліття життя і 60-ліття священства Їх Блаженства Иосифа, Ісповідника Віри, Виховника, Пробудителя Української Католицької Церкви в діяспорі і Першого Нашого Патріярха — ми віддаємо Йому поклін — за довгу хресну дорогу, пройдену Ним — за нас і для нас — зложім Йому і подяку!

Зложім Йому подяку за це, що Він, як люблячий Батько, придбав для нас усіх.

Зложім Йому подяку — забезпечуючи майбутнє і розвій Його надбань, щедрими пожертвами на Патріярший Фонд — Фундацію.

Кожний сотик вложений у ці надбання, це наш вклад у краще майбутнє наших дітей і внуків!

Нехай много-мільйоновий Постійний Патріярший Фонд, з якого відсотків можна буде удержати і забезпечити діяльність наших патріярших інституцій і посілостей в Римі і в діяспорі, стане нашою метою до осягнення в цьому Ювілейному 1977-му Році!

За Товариство „Свята Софія" і Комісію Патріяршого Фонду:

Отець д-р Іван Хома, о. д-р Любомир Гузар, о. мітрат Володимир Андрушків, о. мітрат Володимир Білинський, о. Антін Кучма, о. крилошанин Ярослав Шуст, Мати д-р Марія Должицька — ЧСВВ, Віктор Балабан — Гюстон, Теодор Балко — Гартфорд, Микола Барусевич — Кергонксон, Оксана Бережницька — Боффало, Михайло Бойко — Орендж, Андрій Бук — Гантер, Роман Вергун — Рочестер, Ярослав Воєвідка — Ню Йорк, Петро Войтович — Балтімор, Степан Ворох — Нюарк, Богдан Гірка — Гюстон, Евген Гіль — Вашінґтон, Зиновій Гіль — Трентон, Степан Кітка — Клівленд, Ярослав Кривяк — Клівленд, Дарія Кузик — Трентон, Лідія Лемішка — Балтімор, Богдан Лончина — Детройт, Ярослав Миндюк — Ірвінґтон, Романа Навроцька — Філядельфія, Мирослав Навроцький — Філядельфія, Роман Осінчук — Ню Йорк, Василь Пасічняк — Морріставн, Леонід Рудницький — Філядельфія, Андрій Салук — Фенікс, Роза Сьокало — Вашінґтон, Роман Смик — Чікаґо, Олег Снилик — Лос Анджелес, Юрій Старосольський — Вашінґтон, Сидір Тимяк — Піттсбурґ, Ахіль Хрептовський — Чікаґо, Микола Ценко — Філядельфія, Тетяна Цісик — Філядельфія, Ігор Шуст — Філядельфія, Степан Шипилявий — Боффало.

Андрій Григоренко...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ка, ген. Петро Григоренко, народився в селі Борисівка, Запорізької області, в Україні. Коли йому було 20 років Петро Григоренко став членом Комуністичної партії.

Григоренко закінчив військову академію Куйбішева та генерального штабу. В час Другої світової війни Петро Григоренко одержав шість орденів, між ними орден Леніна, та був двічі ранений. При військовій службі Петро Григоренко осягнув рангу генерала-майора і науковий ступень кандидата мілітарних наук. Він є автором понад 70 наукових праць на військові теми.

В 1961 році Петро Григоренко перший раз виступив публічно з анти-режимною доповіддю в час конференції обласної партійної організації, заявляючи, що постає новий культ Хрущова і що цілу совєтську систему треба замінити, щоб запобігти такому процесові.

В 1963-му році Григоренко і його знайомі поширювали летючки про переслідування в Ташкенті, про репресію заворушень в Новочеркаську та про відсутність матеріяльного добробуту в СССР. В 1964 році Григоренка вислано до психіятричного інституту ім. Сербського, де його визначили психічно хворим і запроторили до психіятричного шпиталю на один рік. У 1970 Григоренка ще раз запроторили до психіятричної тюрми в Черняховську, випустивши його в 1974 р., після міжнародної кампанії на його оборону.

ПЛЮЩ ІНФОРМУЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

у СССР вважають, що „детант" і Гельсінкський договір погіршили їхню долю. З другого боку, можна ствердити, що цей договір додав нового запалу. Як думаєте: оцей детант добрий, чи ні?

В: Треба відрізнити два аспекти Гельсінкської конференції: перший економічного порядку, другий демократичного, що торкається виміни людей та ідей. СССР цікавиться тільки першим, а не другим, то ж детант однобічний. Він — це Мюнхен для нас усіх — для демократичної опозиції і для майбутнього Заходу, тому, що внутрішній терор в СССР віддіб'ється на міжнародних взаєминах. Проте, це недаремно наші друзі створили Групу Нагляду над виконанням Гельсінського договору. — ми ж бо за „детантом". Останній акт з Гельсінок, як Декларація прав людини і конституція СССР — це наша зброя, бо ж це закони, які влада ламає.

П: В інтерв'ю на телевізії 7 січня п. Корвалян (чілійський комуніст) заявив, що всі засуджені в СССР поповнили злочини.

В: Своєю безвідповідальною декларацією про відсутність політв'язнів в СССР п. Корвалян завдав великого удару по чілійських вольностях. Адже Буковський вимагає загальної амнестії для всіх політв'язнів, він не каже, що в Чіле все добре. І тут я згідний з п. Марше: виміна політв'язнів — це сама по собі цинічна процедура, треба боротися про їхнє звільнення. А п. Корвалян бачить у цій виміні тільки одну деталь. Він не розуміє, що Брежнєв і його колеґи бажають існування Піночета й навпаки. Це для них алібі. Такий самий зв'язок існує поміж СССР та Іраном, як існував поміж Сталіном і Гітлером. Політв'язні в СССР солідаризуються з в'язнями Чіле й інших країн. Український мистець Стефанія Шабатура намалювала в таборі картини й рисунки, які влада сконфіскувала. Деякі з них були присвячені п. Корвалянові. За свого першого ув'язнення Валентин Мороз написав листа до грецьких демократів, щоб їх підтримати проти полковницького режиму. Українські жінки-політв'язні вимагали від таборової управи, щоб їхні „заробітки" вислати чілійським в'язням. Я, очевидно, говорю про демократичних в'язнів, а не реакційних."

На закінчення,—додає редакція „Лє Монд"-у від себе,—Плющ стає в обороні Борисова, якого вдруге запроторили до „психушки": „Пережити поновно це жахіття — я знаю, що це значить! Мені здається, що я не витримав би такого випробування."

Зразу під цим інтерв'ю знаходиться стаття Жака Амальрика п. н.: „Сахаров і представники різних груп дисидентів викривають провокації". У ній м. ін. читаємо: „Автори цієї декларації протестують проти приписування цього атентату на московське метро дисидентам і перестерігають проти Віктора Люї, совєтського кореспондента „Івнінг нюс" в Лондоні, який широко розповсюдив ці обвинувачення. П. Сахаров кваліфікує Віктора Люї як „добре відомого аґента КГБ"... Далі п. Сахаров вказує, що мертві в московському метро не єдині, бо п'ять інших осіб, близьких до руху опору, померли 1976 р. доволі таємничо. Між ними баптист Біленко, правник Дрюнов, литовський інж. Тамоніс, католицька медсестра Люктає і росіянин Константин Богатирев. Цього останнього побили два індивіди, від чого цей кол. політв'язень і помер... Тому Сахаров вимагає „публічного досліду з участю західніх правників-експертів".

Товариство „Св. Софія" і постійний патріярший фонд

Зверненням у справі започаткування Постійного Патріяршого Фонду — Фундації — що його ми подали до відома української спільноти у ЗСА, починаємо реалізацію довголітніх плянів та дискусій, що їх підносили Патріярхальні Товариства чи поодинокі діячі Патріярхального Руху, у журбі за майбутнє забезпечення інституцій і надбань Патріярха Иосифа та продовження Його Великої Ідеї.

1. Щоби надробити втрачений у комуністичних тюрмах і таборах примусової праці, час, Блаженніший Патріярх Иосиф після свого звільнення, взявся енергійно до праці, так, що вже в першому десятилітті Його побуту на волі, постав поважний український центр в Римі зі Собором Св. Софії, Українським Католицьким Університетом, Патріяршим Двором і церквою Свв. Сергія і Вакха та Жировицької Богородиці, архів, бібліотека, музей та монастир ОО. Студитів. — Ці надбання у Вічному Місті — це символ ідентичности Української Католицької Церкви та її живучости в добі її жорстокої ліквідації на Рідних Землях.

2. Вже Четвертий Архиєпископський Синод Помісної Української Католицької Церкви, що відбувся в Римі в 1969 р., поставив на порядок нарад справу забезпечення Українського Католицького Університету.

Під час З'їзду Діячів Патріярхального Руху в Торонто в 1970 р., покійний вже сьогодні, д-р Богдан Олесницький сказав: „Від нас в розсіянні сущих, від нашої моральної і матеріяльної допомоги, залежить успіх великих плянів і проєктів, цо для добра нашої Церкви і Народу, задумав виконати Блаженніший Иосиф". „Та суть справи..." продовжував д-р Олесницький — „...не є в одноразовій, хоча б і як успішній збірці. Тут йдеться про розроблення пляну постійної і безперервної матеріяльної допомоги для Голови Української Католицької Церкви. Йдеться про створення для Нього, міцної матеріяльної бази, на якій Він міг би розвивати свою виховну, наукову та культурну діяльність. А коли прийде час, щоб Він міг, як дійсний церковний суверен, без матеріяльної залежности від ватиканської столиці, впевнено й свобідно сповняти уряд ПАТРІЯРХА Української Католицької Церкви". — З того часу справа організації Патріяршого Фонду кількакратно виринала на програмі нарад Патріярхальних Товариств, чи у формі статей в українській пресі. Різні люди подавали проєкти та суґестії, надзвичайно цінні, й всі вони причиняться до розроблення збіркового пляну.

3. Маючи на увазі сумний досвід з історії, де часто наші релігійно-культурні цінності і надбання переходили в чужі руки, через брак відповідного забезпечення, Блаженніший Патріярх Иосиф постепенно і послідовно робив заходи, щоби новостворені чи привернені посілості і установи, що сьогодні становлять поважний Український Центр в Римі, забезпечити для УК-Церкви і Народу. — В тій цілі основано в 1970 році в Римі, Корпорацію „Св. Софія" (Associazione Religiose "S. Sofia" per i Cattolici Ucraini). Головою якої є Їх Блаженство Патріярх Йосиф І, і яка є оформлена згідно з вимогами ватиканського й італійського закону, та є правним власником всіх патріярших посілостей.

4. В 1974 році, на поручення Блаженнішого Патріярха Иосифа, основано й правно оформлено, згідно з вимогами американського закону, Корпорацію „Св. Софія" у ЗСА (St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics, Inc.) з правом діяння на ЗСА. Головою Корпорації є Блаженніший Патріярх Иосиф І. Корпорація „Св. Софія" є неприбутковою організацією та має „такс екземпт статус", отже всі датки, зложені на конто корпорації, можна відтягнути від податку. Корпорація має своє чекове і банкове конто. До помочі у праці стоять дві комісії: наукова і фінансова.

5. Завданням Товариства „Св. Софія" є праця для добра Помісної Української Католицької Церкви, між іншими, дорогою студій та вивчення тисячелітної християнської культури українського народу та закріплення нашої духової спадщини для прийдешніх поколінь.

Забезпечення дальшого існування та запевнення розвою патріярших установ і посілостей є теж одним з головних завдань товариства.

У Зверненні Блаженнішого Патріярха Иосифа з 20-го вересня 1976 р., сказано: „...поручаємо і уповноважнюємо Т-во Св. Софія у ЗСА очолити і оформити в його корпораційних рамцях також і збірку під назвою „Патріярший Фонд" на терені її діяння у ЗСА та даємо наше Патріярше Благословення". Дальше Патріярх Иосиф висловив надію, що це стане прикладом і для інших країн українського поселення в діяспорі.

6. Обов'язок Опікуна і Економа Патріяршого Фонду на Канаду і ЗСА, прийняв на себе, за Благословенням Блаженнішого Патріярха Иосифа, Владика Ізидор Борецький, як подано у повідомленні з 11-го жовтня 1976 та у Зверненні Владики Ізидора з 17-го жовтня 1976 року.

7. Керівництво і Головство Комісії Патріяршого Фонду, Рада Директорів Корпорації „Св. Софія" поручила докторові Романові Осінчукові, піонерові й довголітньому діячеві Патріяршого Руху.

Висилаючи у світ звернення в справі започаткування Постійного Патріяршого Фонду — Фундації — звертаємося до всіх, кому лежить на серці добро Помісної Української Католицької Церкви та її патріярших надбань, включитися у працю Комісії Патріяршого Фонду, щоби ця велика ідея просякнула до найбільш віддалених наших поселень та охопила якнайширші круги суспільства, до третього і четвертого покоління тут роджених українців включно, а тоді МНОГО - МІЛЬЙОНОВИЙ ПОСТІЙНИЙ ПАТРЯРШИЙ ФОНД стане дійсністю!

За Товариство
„Свята Софія" у ЗСА

д-р Романа Навроцька
д-р Леонід Рудницький

Польський прем'єр погрожує дисидентам

Варшава. — Польський прем'єр Пйотр Ярошевіч перестеріг польських дисидентів, що уряд відповідатиме на їхнє „галасування" гострими протиакціями. У промові, яка була передана по радіо і опублікована теж в офіціозі компартії „Трибуна Люду" в п'ятницю, 14 січня, Ярошевіч заявив, що уряд гостро протиставитиметься всім тим, які використовують „наші тимчасові проблеми" для того, щоб „надуживати свободу і демократію та сіяти анархію". Промовляючи на конференції польських ветеранів, Ярошевіч сказав, що „галасує тільки мала група людей, які завжди ворожо ставилися до соціялізму". Як відомо, в Польщі недавно відбулися судові розправи над робітниками, які брали участь в минулорічних страйках-протестах проти високих підвишок в цінах на різні харчові продукти, зокрема на м'ясо і цукор. Проти тих судів і вироків ув'язнення виступило багато польських інтелектуалістів і провід Католицької Церкви в Польщі, вимагаючи звільнення ув'язнених. Тих інтелектуалістів і духовних осіб прем'єр Ярошевіч власне мав на увазі, коли висловлював пересторогу „польським дисидентам".

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ В ОДЕСІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Після звільннення жив в Донецькій області. 29 квітня 1975 року Донецький обласний суд під головуванням Зінченка засудив Ев...фова на 10 років таборів суворого режиму (за статтею 62 КК УРСР, як і раніше). Суд був закритим. Прокурором був Ю. П. Носков, адвокатом Алесебін. У вироку Евграфова сказано, що він є автором праці „Правда про неправду" і що брав участь в розмовах „антисовєтського, наклепницького змісту". Про працю „Правда про неправду" у присуді сказано: „Підсудний, використовуючи привезені з місця ув'язнення конспекти з антисовєтськими твердженнями закордонних реакційних соціологів, філософів та економістів, написав в 1974 році антисовєтський пашквіль... У ньому фальсифікується вчення марксизму-ленінізму, зводиться наклеп на совєтську економіку, національну політику совєтського ур...ду і світового комуністичного руху". Про „антисовєтські" його розмови сказано так: „...вихвалював українських буржуазних націоналістів та порядок і устрій в капіталістичних країнах"...

В половині березня 1976 року Ірену Сеник запроторено до штрафного ізолятора (ШИЗО) в Мордовському таборі ч. 3, не зважаючи на те, що тоді вона якраз переходила гіпертонічну кризу. Жінки-політвязні табору ч. 3 проголосили голодівку на знак протесту, і Сеник повернули назад до зони.

В травні і червні 1976 року Василь Стус був ще ослаблений після операції. Йому запропонували лежати в лікарні під умовою, що він відмовиться від читання книжок листування з домом. Стус не погодився і його закували в кайдани і вивезли. Стус склав заяву про це як грубе порушення прав в'язня, до влади.

Літом у Стуса сконфіскували біля 300 віршів, написаних в таборі. В серпні 1976 року (при ліквідації зони ч. 17) у нього забрали ще 300 віршів — переклади з Ґете, Рільке, Кіплінґа та ін.

...лікарні Стуса перевезли до 19-ої зони в Мордовії. Там представили йому акт про знищення 600 віршів, написаних в таборах. В таборі Стуса обшукували кожного дня, роздягаючи до гола. Стус запротестував і перестав з'являтися на перевірку. За це його запроторили на 14 днів до ШИЗО.

Декілька політв'язнів написали протестні заяви з приводу жорстокої поведінки зі Стусом і вимагали пом'якшення карцерного режиму для нього. Коли у цьому відмовили їм, Солдатов (естонець), Борис Пенсон (єврей), Гейфич (єврей) та Юськевич (українець) проголосили голодівку. Чотири дні вони не приймали горячої їжі.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мирянства, які дорожать своїм обрядом і бажають поглибити своє знання про нього". Автор пише, що „наш східній обряд — це прецінна спадщина і скарб нашої Помісної Церкви й нашого українського народу". Щоб його можна цінити й любити, — треба його пізнати з актуальної праці о. д-ра Юліяна Катрія, яка прикрашена аж 70 ілюстраціями славних і цікавих з мистецького боку церков та картинами одинадцятьох наших мистців-малярів, які працювали й працюють в ділянці релігійного мистецтва.

ПРО ЛИЦЕДІЙСТВО...

(Продовження зі стор. 2-ої)

В „Правді" й „Ізвєстіях" на протязі майже двох років вміщувано їх. До всіх орденів, — а він їх мав чимало, — додано ще один орден Леніна.

Подібний цирк повторили в 70-ліття М. Хрущова, в квітні 1964 року, встановивши також „культ", — цей раз вождя Нікіти. Два дні „Правда" друкувала заголовки червоною фарбою, а привіти від всіх і вся з безмежним вихвалюванням в „Правді" друкувались днів десять. А спільники його аж тричі складали вислови відданости і, утверджуючи хрущовський культ, нагородили диктатора золотою зіркою героя Совєтського Союзу і орденом Леніна. Всі газети вмістили на перших сторінках велике фото Хрущова, оточеного „соратниками". Ритуальну промову тоді виголосив голова Президії Верховної Ради СССР — Л. Брежнєв. В усердному низькопоклонстві, з облесливою усмішкою — до встановлюваного кремлівським кланом вождя, він запевняв Хрущова, що великі діла підготували Вам пошану і любов всієї нашої партії, всього совєтського народу пошану і любов мільйонів чесних людей і за межами „отєчества". Це наповнює наші серця радістю і гордістю за Вас, дорогий Микито Сергійовичу..."

А через півроку той же Брежнєв разом з іншими членами клану, за розбійницькою етикою права сильного, усунув і обезголовив того, кому творено „пошану і любов" під час його культу. Навіть ім'я його заборонили згадувати, як то водиться в розбійницькій ватазі. На генерального секретаря тоді наставили Л. Брежнєва. Як послідовний сталініст, він, для посилення свого авторитету і скріплення партійного, за указом президії Верховної Ради СССР начіплю собі маршальські пагони. Маршальське фото генсека для всенародного огляду подано на обкладинці „Огонька": зліва — невелике фото Ілліча Леніна, а праворуч — велике фото Ілліча-Брежнєва. В омолодженого „бравого" маршала, людини не військової, на широких грудях ордени й медалі. За зоровим сприйманням народ мав побачити, який то славний маршал Ілліч-другий, негірший за Сталіна. Говорять, що Брежнєв, вдаючи з себе людину просту, скромну, мав би сказати: „Нащо називати мене генеральним секретарем. Звертайтесь до мене просто — Ілліч". В 1976 році культ Брежнєва було доведено до сталінського, а ритуальне оформлення того завершено 19-го грудня в 70-ліття його уродин.

Ювілейне прославлення в усій пресі імперського комплексу СССР, з вихвалянням політ-комісарських і трудових подвигів, почалося далеко раніше. Полиці книжкових крамниць завалили підлабузницькими творами про Брежнєва з його промовами, а в кожній газеті щодня його ім'я повторюється десятки разів. Два збірники його промов видано, доповнюючи їх біографічними збірниками, а до того ще й розкішно оформлений фотоальбом. Кіностудія видала спеціяльний фільм „Повість про комуніста". За звідомленнями чужинецьких кореспондентів з Москви, люди не поспішають побачити нову повість, майже в порожніх залях демонструють фільм. За звідомленням же московської преси: кіноглядач зустрів фільм з... захопленням.

(Продовження буде)

ФКУ UKRAINIAN HARVARD

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД

СТОРІНКА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Issued by the Harvard University Ukrainian Studies Fund, 1581-83 Massachusetts Avenue, Cambridge, Massachusetts 02138 (617) 495-4053

РІК II. СІЧЕНЬ 1977. Ч. 9.

ПОШИРЕНА ТРИБУНА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛАНТРОПІЇ

Поміщуємо виказ Жертводавців ФКУ, званих в нас **МЕЦЕНАТИ.** Це є люди та організації, що вплатили на **Український Науковий Центр в Гарварді** одну, або більше, тисячу долярів. Цей виказ охоплює всіх до кінця 1976 року, а вдальшому він буде поширюваний, аж до встановлення й завершення нашої мети. Просимо всіх, що знаходяться в цім виказі, як і тих, що їх тут нема, поробити належні в міру їхньої можливости, доповнення.

Меценат ФКУ, це є жертводавець, що вплатив одну, або більше тисячу долярів.

Визначний меценат це й той, що вплатив десять тисяч долярів, або більше, а **найвизначніший меценат** є той, що пожертвував п'ятдесять, або більше тисяч долярів.

В цій нашій тримісячній посиленій фінансовій кампанії ФКУ, що почалася 22 січня ц. р., ми сподіємось ще поширити нашу листу меценатів, як і дістати поважну скількість інших пожертв, про що просимо всіх українських свідомих і добрих людей.

Допоможіть створити вічно тривалий фонд, що служитиме українській вільній науці, яка мусить існувати, розвиватися та рости, щоб Україна могла бути в колі великих цивілізованих народів нині, і завтра!

"WHO IS WHO"

Входячи в нову фазу збіркової кампанії ФКУ, метою якої є придбання ще одного мільйона долярів для остаточного встановлення фінансової бази Українському Науковому Інститутові в Гарвардськім університеті, — Головна Екзекутива ФКУ складає на цім місці щиру та дружню подяку всім дотеперішним Жертводавцям, які щедрими пожертвами доказали свою національну та індивідуальну зрілість, солідарність та розуміння ваги гарвардського проєкту.

Великі справи здійснюються лише великими людьми!

Так, воно є нині із Українським Науковим Центром в Гарварді. Байдуже на фантаситичні закиди, виссані з пальця "факти", що "то все нічого неварта", українські свідомі люди, байдуже на професії, освіту, соціяльний статус, а також і фінансовий стан, — вже нині здійснили велику справу, а завтра її належно закінчать. І прийде день, що всі ці, що ревно та активно працювали для ФКУ — Українського Гарварду, — будуть могти із великою дозою сатисфакції глянути на встановлену ними величаву будівлю з якої виходитимуть молоді українські науковці з найкращими знанням та правдивими науковими титулами. Як також прийде день, де ці, що кидали "каміння в наші вікна" та безперебійно перескаджали й перескаджають дальше, — засоромляться самі себе... Бо *трійливе традиційне українське розбраття, байдуже в якій ділянці* нашого життя, це нещастя, наш соціяльний пістряк, і безмежна дурнота, що століттями нас нищить, вживаючи для цього прерізні дишевенькі блискотки, утопійні гасла, емоційні пориви та їм подібні примітивізми.

Парафразуючи св. письмо, можна нині цілком отверто сказати: *"хто дійсно має очі, нехай же дивиться і побачить"*. Але побачить сам, без допомоги підшептів, чи "наказів згори", бо дано йому Богом та цивілізацією двадцятого століття розрізняти правду від неправиди; дійсність від фантазії; науку від імпровізації...

Можна жити століттями і не встановляти за собою нічого, пишати порожнечу...

Можна повірити в свою непомильність, уроєну місійність та заставляти й других іти за собою... Але десь, хтось, колись, мусить побачити кінець абсурду і сказати голосно й отверто *годі!* Так, дальше не можна! Інші народи пішли вперед, а ми дальше тупцюємо, на цім самім місці дальше сваримося, дальше обвинувачуємо самі себе, і дальше йдемо в безконечну порожнечу.

Тому люди, що будують "Український Гарвард" стараються зірвати з дотеперішним практикуванням. Вони вперусього стали індивідуалістами, а тоді конструктивними солідаристами, об'єднавшись навкола конкретного проєкту, що буде рости, вбиратись в нові квіти й давати плоди. Але ці вже плоди будуть інші: вони не будуть жити титуломанією, псевдо-наукою, себепожиранням... Вони будуть інші! Вони будуть такі, як всі другі люди цивілізованого двадцятого, і двадцять першого століть... Вони ходитимуть ногами по землі, а не блукатимуть вічно в хмарах...

Тому будуймо невідклично Гарвардський Науковий Центр, а за ним і другі подібні, бо лише через них, через правдиві наукові установи дібємось до нашої мети.

Гарвардський проєкт потребує від нас ще одного мільйона долярів, щоб скромно почати конечні праці. Це не є багато, якщо дамо всі, а принайменше ці, що все дають на добрі цілі. В наступних трьох місяцях ми тут в Америці, будемо заставлені здати свій поновний іспит: кожний з окрема! Тому слідкуймо у виданнннях ФКУ та в "Свободі" за всіма тими, що відгукнуться щедрими пожертвами, щоб дійсно знати **"Хто є Хто"** в нас, і для чого.

Спішіть, не отягайтесь! Час давно вже не працює в нашу користь і ми мусимо його здігнати та заставити таки працювати в нашу користь. Висилайте свої чеки безпосередньо до Українського Наукового Центру в Гарварді, виписуючи їх: UKRAINIAN STUDIES FUND, INC.

Всі пожертви на ФКУ є звільнені від федерального податку і Ви можите не лише допомогти своїй українській науці, але й зробити собі особисту прислугу. На Ваше бажання вишлемо Вам потрібний додатковий інформаційний матеріял.

Свої пожертви вже, нині, висилайте на цю адресу: HARVARD UNIVERSITY, UKRAINIAN STUDIES FUND, 1581-83 Massachusetts Ave. Cambridge, Mass. 02138

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР У ГАРВАДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ, — ЦЕ РЕАЛЬНА, НАСКРІЗЬ ПРОДУКТИВНА ТА ВИСОКОЯКІСНА КУЗНЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНТЕЛЕКТУ.

ТАМ НИНІ, ВЖЕ, ПОТРІБНО ВАШОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ!

ВІРИМО, ЩО В АМЕРИЦІ НЕ ЗАЛИШИТЬСЯ НІ ОДНА СВІДОМА УКРАЇНСЬКА ЛЮДИНА, ЯКА НЕ ПОСПІШИТЬ ІЗ СВОЄЮ ГІДНОЮ ТА СКРОМНОЮ ДЛЯ НЕЇ — ПОЖЕРТВОЮ.

МИ ЖДЕМО НА ВАС!!!

СПИСОК МЕЦЕНАТІВ

Фонду Катедр Українознавства (ФКУ)

"Усіх їх поважали їхні сучасники і за життя свого вони хвали зазнали. Деякі з них лишили ймення, яке ще й досі з похвалами згадується".

(З Книги Сираха, 44, 7-8).

С. А. Андріянович	1,000.00
Г. Андреадіс	2,205.00
Д-р. О. і д-р Т. Антонович	6,050.00
Б. і М. Антонишин	1,000.00
Д-р Т. і М. Артемович	2,100.00
З. і О. Баб'юк	1,240.00
Р. і д-р М. Балтарович	1,410.00
Д-р О. Баран	1,000.00
І. Башуцький	1,000.00
В. і Ю. Безсонів	1,100.00
А. Берегулька	1,000.0[illegible]
В. і Н. Береза	1,025[illegible]
П. й Ф. Беца	3,02[illegible]
Е. Бехметюк	1,000.00
Д-р О. й д-р Л. Біланюк	3,180.00
Д-р П. й М. Біланюк	1,245.00
Й. і Ф. Біловус	1,160.00
Я. і Є. Біловус	1,360.00
й. Білоґан	1,125.00
Т. Білоус	1,000.00
О. і Н. Блашків	1,675.00
А. Блискун	1,000.00
Б. Ю. і В. Боднарук	1,100.00
Д-р Д. Богачевський	1,300.00
О. Боєчко	1,000.00
Ю. і І. Боєчко	1,100.00
М. Боївка	1,000.00
Д-р З. Бойчук	1,300.00
В. і Х. Болюбаш	1,000.00
М. Бручковський	1,000.00
Р. і Е. Будзяк	1,000.00
Я. і Я. Букачевський	1,000.00
М. Бучинський	25,950.33
О. Б.	11,100.00
Д-р Р. Василишин	1,200.00
А. і д-р І. О. Васинчук	1,000.00
І. і О. Віжевський	3,520.00
М. Вінтонів	1,010.00
М. Віханська	2,050.00
М. й М. Віхорек	2,200.00
В. і І. Винницький	1,000.00
І. і П. Пікас-Витвицька	3,000.00
А. і І. Вовк	1,100.00
Др. Я. Воєвідка	1,025.00
В. Возьний	1,000.00
І. Возьняк	2,100.00
Д-р М. й Л. Войтович	1,000.00
Д-р С. і О. Войтович	5,100.00
Й. Волк	1,100.00
Р. Волчук	1,270.00
Д-р О. Волянський	1,250.00
Д-р С. і С. Ворох	1,140.00
І. Воскобійник	1,400.00
О. і Г. Воскобійник	5,000.00
В. Гаврилець	1,000.00
Я. і Е. Гаврипко	1,025.00
С. Гаєвська	1,130.00
І. Галавай	1,300.00
Впр. о. Р. В. і Ольга Ганкевич	1,000.00
Д-р Т. і І. Ганушевський	1,150.00
І. і П. Гірняк	1,000.00
М. і О. Гнатейко	1,350.00
Д-р М. й І. Гнатчук	3,540.00
Д-р К. і С. Годованець	2,300.00
М. й І. Головатий	1,000.00
М. Горбань	1,000.00
Р. і В. Гординський	3,585.00
Д-р Ю. і І. Городиловський	1,100.00
Д-р Р. і О. Граб	1680.00
Д-р М. і Л. Грещишин	1,125.00
Д. Григорчук	1.110.00
Д-р Б. З. і д-р М. А. Гук	1,100.00
М. Гула	2,200.00
І. Гуменюк	1,100.00
С. Гуміпович	1,150.00
Я. Гура	2,570.00
К. і Г. Гусак	1,000.00
Р. Гусак	1,000.00
Впр. о. Г.	1,100.00
Впреос. еп. Я. Ґабро	1,100.00
Д-р І. А. і Дж. Ґалярник	6,550.00
Е. Л. Ґарднер, мол.	3,210.00
О. і М. Ґац	1,100.00
Т. і М. Ґелемей	1,650.00
Т. Ґелемей	1,000.00
Т. А. і С. Ґеців	1,000.00
З. і Я. Ґоїв	1,000.00
І. і Л. Ґолембійовський	3,450.00
Д. Ґрамяк	1,200.00
О. і А. Ґрод	1,000.00
Д-р О. і Я. Ґудзяк	3,500.00
П. і С. Ґулик	1,210.00
Д-р Я. Ґумовський	1,100.00
Т. Ґураль	3,003.00
Й. і М. Ґурський	1,200.00
Б. і С. Данко	1,100.00
Ю. В. Данилів	2,000.00
Д-р М. і Р. Данилюк	1,000.00
В. і О. Дармохвал	1,000.00
Д-р І. і С. Дачишин	1,110.00
В. і Ц. Дебайло	1,002.00
Б. і М. Дейчаківський	1,700.00
Д-р М. і Н. Дейчаківський	4,050.00
Д-р П. і В. Демус	4,310.00
А. Демчук	1,000.00
Д-р О. Дерей	1,015.00
В. Дерлиця	1,050.00
Ю. Децик	10,100.00
Д-р П. й І. Джуль	8,650.00
Д-р П. Дзяд	2,200.00
Й. і С. Диба	1,000.00
М. Дикун	2,000.00
Г. Дирів	1,150.00
Д-р Ю. і д-р М. Дицьо	2,625.00
Д-р І. С. і Дж. Дідюк	1,050.00
П. Добош	1,000.00
М. Добрянський	1.000.00
П. Добрянський	3,025.00
Д-р І. і А. Домбчевський	1,745.00
Д-р С. Дорощак	2,500.00
П. Драґан	1,100.00
Д-р С. і О. Дудяк	3,250.00
Я. і О. Дужий	5,055.00
Д-р Г. Л. і Х. Дулин	1,100.00
С. Душенко	1,480.00
О. Дядинюк	1,020.00
Д-р О. і П. Жидяк	1,000.00
В. Жизномірський	1,000.00
Д-р В. і О. Жовнірович	1,100.00
Д-р І. і М. Жовнірович	1,250.00
С. Заброцький	1,000.00
Т. О. і Н. Закидальський	1,110.00
Д-р Ю. і д-р М. Залізняк	1,900.00
Я. і Надя Залїпський	1,000.00
С. Залітач	2,300.00
Д-р Р. Б. Заплітний	2,100.00
О. Запорожець	1,200.00
Д-р М. Зарицький	1,200.00
Д-р В. Зарічний	1,250.00
Я. і М. Зубаль	1,000.00
Д-р Я. Т. і 1. Іванець	1.025.00
Д-р М. і С. Іваницький	1,400.00
Р. Іваницький	2,000.00
Й. і А. Іванів	25,000.00
Д-р В. і Е. Іванович	2,000.00
М. й А. Іванців	2,265.00
В. Івасин	1,080.00
Р. Ільницький	1,000.00
І. Іскало	1,300.00
М. й С. Йонка	1,000.00
Б. і Л. Казевич	1,077.00
І. і К. Калмук	1,011.50
К. Калмук	1,000.00
Д-р Д. й А. Капітан	1,000.00
Д-р І. і С. Карапінка	1,050.00
Р. Карбівник	1,000.00
[illegible] і Т. Карпенко	1,918.00
[illegible] В. А. і Л. Кассараба	1,100.00
[illegible]убинська	1,000.00
[illegible] і [illegible] Квітковський	1,150.00
Д-р К. і М. Кебало	1,000.00
І. і М. Кефор	3,710.00
Д-р І. і А. Кизик	1,025.00
В. і Л. Кий	5,010.00
В. Кичун	1,000.00
Д-р Ю. і Т. Кишакевич	1,376.00
Д-р В. Кіналь	1,420.00
Д-р І. і М. Кіндрат	1,000.00
С. Клебан	1,000.00
С. і Е. Климишин	1,175.00
В. і В. Клос	3,025.00
Д-р О. Клюфас	1,810.00
О. І. й О. Клюфас	2,000.00
І. і А. Ковальчук	1,100.00
Е. і М. Козак	1,280.00
М. і д-р М. Фіґоль-Кознарський	1,120.00
Др. Я. Кокорудз	1,100.00
Д-р М. і Г. Коленський	1,125.00
М. й К. Колодій	3,200.00
М. і І. Колтунюк	2,000.00
Л. Коллярд	1,000.00
Я. і Г. Конопада	6,580.00
Д-р О. і д-р О. Коропей	1,200.00
Др. Я. і Н. Коропей	1,075.00
І. і Н. Коропецький	1,340.00
М. Костів	1,100.00
Д-р В. і Л. Кострубяк	2,000.00
Д-р Д. й Д. Кострубяк	2,050.00
І. і д-р Л. Коцур	1,600.00
А. і М. Крайчик	1,500.00
М. Крижанівський	1,075.00
М. і М. Крижанівський	1,000.00
Д-р М. Крижановський	1,030.00
А. і Т. Криницький	1,010.00
Д-р Б. Р. Кузьма	1,075.00
Д-р М. й О. Кузьмович	1,000.00
Ю. Е. й Є. Куляс	1,050.00
Е. і Я. Куровицький	1,250.00
М. Б. і О. І. Куцик	1,050.00
В. і П. Кучкуда	1,500.00
Д-р Лев і І. Кушнір	1,525.00
Д-р Ю. і В. Кушнір	1,225.00
М. й Н. Лаврин	1,030.00
П. Лавринець	5,300.00
В. Лаґошняк	6,370.00
О. Лаґошняк	2,460.00
Д-р Е. і д-р К. Лебедович	2,800.00
В. Левицький	1,125.00
Р. і І. Левицький	2,000.00
С. і Е. Левкович	1,100.00
Д-р А. і Л. Лемішка	1,525.00
Б. і С. Леміщук	1,200.00
А. Лесів	1,100.00
Т. Лешко	1,100.00
Й. і М. Лисогір	1,250.00
Ю. і О. Личковський	6,500.00
В. і В. Ліщинецький	1,400.00
К. і Е. Ліщинський	2,770.00
П. Лобур	1,000.00
Д-р М. й М. Логаза	2,000.00
Д-р О. і С. Логінський	1,000.00
М. Лозинський	1,400.00
Впреос. еп. В. Лостен	1,100.00
Б. Лотоцький Де Веліґост	1,000.00
Т. і О. Лукач	1,100.00
І. Ляш	1,950.00
Б. Максимчук	3,050.00
І. Малицька	1,010.00
Ч. і О. Манастирський	1,010.00
Р. і Н. Мандрусяк	1,000.00
А. Маринюк	1,025.00
М. Марків	1,50.00
Д-р Е. Мартинюк	1,000.00
О. і М. Марусяк	2,000.00
Т. Марчак	1,000.00
Д-р В. і О. Марчук	1,700.00
Д-р Б. і Н. Масик	1,100.00
П. й А. Матіїв	1,125.00
В. Медуха	1,355.00
М. Мельникович	2,130.00
Впр. о. монс. П. Мельничук	1,600.00
Д-р В. і О. Мигаль	1,425.00
Д. Микитюк	6,000.00
П. Микуляк	1,000.00
В. Мисак	1,240.00
Б. Михайлович	2,100.00
Я. Михайлович	1,000.00
Д-р Я. і Н. Мігайчук	16,100.00
А. і Н. Міштук	1,000.00
І. Момот	1,000.00
С. і М. Мриглод	1,150.00
А. Музика	1,572.54
Д-р Я. і Л. Музичка	1,500.00
Д-р І. Мула	2,175.00
Д-р Лев і О. Мурський	2,150.00
Н. Н.	1,418.37
Д-р І. Наконечна	1,100.00
Е. і М. Наливайко	1,000.00
Д-р О. і С. Негребецький	1,000.00
С. Ничай	1,100.00
П. Німець	1,000.00
О. Новицький — О. Гайський	1,000.00
Д-р Б. і С. Олесницький	3,530.00
К. Олесницька	1,120.00
Д-р Е. Омельський	78,151.00
Д-р П. Омельський	1,300.00
О. і М. Омецінський	2,000.00
П. і Дж. Оначук	2,270.00
Д. Онищак	11,026.04.
Д-р В. Онуферко	1,000.00
М. Орлин	2,000.00
Д-р Й. і Л. Оришкевич	1,515.00
В. Осадчук	10,000.00
Д-р А. Очеретко	1,200.00
Д-р С. і У. Павлинський	1,850.00
Д-р Я. і д-р І. Падох	2,020.00
П. Панас	1,000.00
Д-р Б. і Уршуля Панасюк	1,500.00
І. і Люся Панчак	7,600.00
І. Панчук	1,350.00
Д-р Я. і Я. Панчук	1,000.00
І. і М. Пасічник	1,000.00
М. і С. Паско	1,000.00
Й. і М. Пастушек, ст.	1,750.00
А. і М. Патер	5,020.00
А. Пащук	1,025.95
Д-р К. і А. Перейма	1,000.00
Д-р В. і Е. Петрина	1,000.00
Д-р В. і А. Петришин	2,190.00
І. Петрів	4,290.00
І. Петрівський	1,200.00
Д-р Р. Петріна	1,000.00
О. і Р. Пик	1,500.00
В. і А. Пилипюк	4,100.00
Е. Пиндус	1,100.00
М. й А. Пирський	1,300.00
П. Підгородецький	1,000.00
Д. Пісецька	1,980.00
М. Плешкан	1,400.00
П. і К. Плюта	4,500.00
М. і Е. Поліщук	5,000.00
Я. й О. Попель	1,050.00
Д-р П. Попович	1,100.00
Р. і М. Почтар	2,135.00
Д-р Р. Припхан	2,000.00
М. Прокопів	1,000.00
Д-р В. Прокопович	2,545.00
Б. і Е. Проктор	1,000.00
Р. Процик	1,000.00
В. і М. Прочак	1,000.00
Д-р В. Пруц	3,100.00
Д-р П. Пшик	2,100.00
М. і Х. Радавець	1,000.00
З. Радченко	1,000.00
Р. і О. Рак	1,150.00
М. й І. Ракуш	2,040.00
С. Раставецька	4,835.12
Д-р О. Рейнерович	1,025.00
І. С. і Г. Решетар	1,000.00
Я. і К. Рибалт	1,361.00
Й. і О. Різник	1,210.00
Д-р М. і М. Ріпецький	1,300.00
І. і М. Ровенчук	2,100.00
Ю. Ровенчук	1,050.00
П. Рогатинський	2,300.00
Д-р Я. К. Рожанковський	2,000.00
Е. Рокіский	1.000.00
В. і Т. Ростун	3,000.00
М. Росцішевський	1,000.00
Д- І. Рудавський	1,000.00
М. і І. Руснак	5,100.00
В. і С. Сабат	1,000.00
І. Саварин	1,000.00
Д-р Д. Савдик	1,050.00
М. й д-р В. Савчук	6,800.00
Л. і д-р М. Сагайдак	1,730.00
Д-р В. і М. Сайкевич	1,600.00
Д-р Б. Салабан	1,400.00
Ю. і К. Т. Салюк	2,000.00
Д-р В. і Р. Саляк	1,100.00
Т. і Т. Сарахман	2,100.00
В. Свідерський	1,800.00
Е. Світлик	21,000.00
В. і І. Семенина	8,100.00
Д-р Т. Сенковський	1,070.00
М. й К. Сенчишак	1,100.00
М. Сєлінська	1,425.00
Я. і М. Сидір	1,220.00
Д-р П. і д-р Ю. Сидор	1,000.00
В. і З. Сидорак	1,100.00
Д-р О. Сидоряк	2,155.00
І. і Ю. Сироід	1,000.00
С. Сідлярчук	2,525.00
В. і С. Сікора	1,400.00
Д-р Ю. і Т. Сілецький	2,650.00
О. і І. Скремета	1,100.00
І. І. Скробач	1,200.00
І. і К. Сливка	2,070.00
А. Сливоцький	1,500.00
С. і В. Сливоцький	1,200.00
Д-р А. і З. Слюсарчук	2,685.00
Д-р Р. і Л. Смик	3,810.00
Д-р М. З. Снігурович — МекКачам	1,000.00
Р. Соболь	1,000.00
В. Соколовський	1,000.00
В. і Г. Соліма	1,010.00
Д-р Р. і Г. Сосенко	1,100.00
Д-р Р. В. Сочинський	1,360.00
В. С. Станґ	1,000.00
А. і У. Целевич — Стецюк	1,050.00
Я. Крива — Сташків	20,000.00
І. і Т. Стельмах	1,200.00
Д-р О. Котик — Степанович	1,100.00
Д-р В. і Е. Стефурак	10,000.00
Д-р Е. і Н. Стецьків	5,200..00
А. Стецура	2,150.00
О. Стовба	1,050.00
Д-р А. Р. Стрільбицький	1,900.00
М. й Е. Ступарик	1,025.00
М. Ступка	1,100.00
М. Субтельний	1,000.00
М. Сурмач	1,125.00
М. Сухорський	1,012.00
В. і В. Сушків	1,210.00
Впр. о. В. і О. К. Танчак	1,000.00
Б. і А. Тарнавський	1,000.00
І. і Г. Тарнавський	1,100.00
Д-р С. і Т. Тимків	4,200.00
А. Тимчук	1,100.00
В. Тимчук	5,737.28
Др. Б. і О. Ткачук	2,025.00
Д-р Р. Топольницький	1,260.00
Д-р О. і Р. Голод-Третяк	1,175.00
М. Трипняк	1,625.00
Д-р Р. і А. Трохимчук	3,800.00
Д-р В. Трухлий	1,100.00
М. Туранський	1,100.00
П. й М. Турчин	1,310.00
А. і М. Тхір	1,100.00
Я. Удич	1,210.00
М. і Ф. Українець	1,100.00
Д-р Д. і М. Фаріон	4,600.00
Д-р О. і Я. Фаріон	1,100.00
С. і Н. Феденко	3,265.00
В. Федерко	1,000.00
В. Федорів	1,220.00
Д-р В. Федорців	1,600.00
Л. Филипів	1,000.00
П. й А. Филипів	1,150.00
Д-р Б. і С. Филипчак	2,300.00
Д-р М. Фішер — Слиш	3,000.00
Д-р М. і О. Харкевич	4,000.00
Д-р П. і Г. Харук	1,000.00
С. і М. Хемич	1,000.00
Д-р А. Н. і В. Хрептовський	2,100.00
І. Худий	22,500.00
Б. і Б. Худьо	1,000.00
Д-р Б. і М. Цимбалістий	2,065.00
Д-р І. П. і З. М. Цимбалістий	1,000.00
Д-р А. і М. Цісарук	8,300.00
Я. Цюк	1,610.00
М. Чайківський	5,030.00
М. й М. Чайківський	2,163.00
А. Чепига	2,000.00
Г. Черкас	1,050.00
Д-р І. і Л. Чолган	2,140.00
Впр. о. С. Чомко	1,000.00
Б. Чопко	8,250.00
А. і С. Чорнобіл	1,100.00
Д-р Й. і Л. Шандра	1,000.00
В. Шарван	1,000.00
П. й Е. Шарко	1,100.00
Д. й С. Шевчук	1,100.00
Д-р Т. Шеґедин	1,090.00
Я. Шеґрин	1,110.00
С. і К. Шепелявий	1,010.00
Т. Шереґ	1,000.00
В. і Г. Шиприкевич	4,250.00
М. Шиприкевич	1,200.00
Д-р В. і Н. Шкільник	3,100.00
Д-р О. Школьник	3,300.00
Т. Школьник	1,000.00
В. Шкраба	1,000.00
А. і Х. Шог	1,100.00
М. й І. Шпитко	1,035.00
Р. Шраменко	1,000.00
Д-р О. Штоґрин	1,000.00
А. і В. К. Шумейко	2,100.00
І. Шуржа	1,100.00
В. Шуя	1,025.00
Д-р Г. і Г. Щербанюк	1,100.00
Л. і О. Щур	1,100.00
Д-р М. С. і Х. Юзич	1,910.00
В. Юрковський	162,177.00
Ю. Б. Юрчишин	1,000.00
А. Яворський	2,710.00
О. і Б. Яким	1,300.00
Й. Ярема	1,000.00
М. й К. Яремко	5,110.00
Д-р Я. і М. Яремович	1,000.00
Д-р В. Ястрембський	1,000.00
П. Яцик	42,847.00
П. й А. Яців	1,000.00
Л. і О. Яцкевич	1,150.00
А. Мулак — Яцківський	1,700.00
Д-р М. й І. Яцух	1,125.00

ХВАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ Й УСТАНОВИ:

"Арка" — книг. в Ню Йорку	1,850.00
Орг. Оборони Лемківщини	1,000.00
"Певність" — кред. в Чікаґо	1,400.00
"Провидіння" — централя	2,800.00
"Рідна Школа" — Філядельфія	1,000.00
Тов. Укр. Інж. Америки:	
Від. в Дітройті	1,275.00
Від. у Філядельфії	10,700.00
Тов. Укр. Молоді — Пітсбурґ	1,101.00
"Самопоміч" — кридитівки:	
Дітройт	2,887.00
Клівленд	1,150.00
Ню Йорк	1,500.00
Філядельфія	2,000.00
Чікаґо	1,200.00
Союз Студ. Тов. Америки (СУСТА)	1,755.16
Союз Укр. Америки (СУА)*	
Від. 24 в Елізабеті	1,000.00
Від. 64 в Ню Йорку	1,100.00
Від. 69 в Лорейні	1,100.00
Укр. Катол. Церква:	
Св. Йоана в Нюарку	1,000.00
Преч. Д. Марії в МекКіс Рок	1,175.00
Св. Юрія в Піттсбурґу	1,000.00
Укр. Правос. Церква:	
Св. Володимира в Клівленді	1,000.00
Укр. СтудентГромада:	
Бофало	2,150.00
Ню Йорк	1,616.79
Чікаґо	1,661.00
Укр. Лік. Тов. ПА	
Від. — Мічіґен	1,100.00
Укр.-Амер. Фундація — Онтаріо, Кал.	2,325.78
Укр.-Амер. Спортове Т-во, Ню Йорк	1,000.00
Укр-Амер. Клюб:	
Амстердам	3,000.00
Рочестер	1,200.00
Укр. Клюб в Пукіпсі	1,000.00
Укр. Клюб Ґрадуантів — Дітройт	1,100.00
Укр. Конґ. Комітет Амер :**	
Від. — Бостон	1,000.00
Дітройт	1,850.00
Гартфорд	1,200.00
Гемстед	1,588.00
Колчестер	1,000.00
Лорейн	1,135.00
Трой	1,000.00
Ютіка	1,025.00
Янґставн	1,300.00
Укр. Народ. Дім:	
Віллімантик	1,509.00
Джерзі Сіті	1,020.00
Елізабет	1,000.00
Іст Блякстон	2,000.00
Лорейн	9,600.00
Укр. Народ. Союз — Централя***	14,500.00
Плейнфілд, ч. 372	1,350.00
Окружний Комітет в Чікаґо	1,224.00
Укр. Роб. Союз — Централя	1,325.00
Укр. Спорт. Центр — "Тризуб"	1,100.00
"Червона Калина" — Рочестер	1,650.00
Хор Бандуристок — Дітройт	2,000.00
ФКУ — Ком. в Дітройті — імпрези	3,151.00

*Три Відділи СУА стали Меценатами, але при цьому цікаво згадати, що 77 Відділів СУА (включаючи сюди трьох Меценатів) і 5 Окружних Рад пожертвували всі разом $19,410.25, в часі 20-ти річної збіркової кампанії ФКУ.

**38 Клітин УККА (включно з 9 Відділами — Меценатами) пожертвували разом — $13,926.00.

***Централя, один Окружний Комітет і три Відділи УНСоюзу стали Меценатами ФКУ. Централя, 6 Окружних Комітетів і 98 Відділів всі разом пожертвували — $33,664.00.

Надруковано записи вражень Канівського музею

Київська „Радянська Україна" інформує, що вийшла з друку видавництва „Промінь" книга—„З книги народної пошани", в якій є записи вражень Канівського музею — заповідника „Могила Т. Г. Шевченка". У 1884 році коштом місцевих селян і прихильників великого поета впорядковано могилу Тараса Шевченка, а неподалік збудовано хату під солом'яною стріхою, в якій замешкав її доглядач Іван Ядловський. В одній з кімнат цієї хати знаходиться невеликий зошит для запису вражень тих людей, що колись відвідали могилу. Досьогодні цих зошитів зібралося більше ста. В них записи відвідувачів різного віку, різної національности, освіти і професії. Канівські записи видано трьома мовами: українською, російською і англійською.

Відзначення 50-річчя СВУ й СУМ-у в Сіднеї в Австралії

У неділю, 14-го листопада м.р. в Домі Української Молоді в Лідкомбі відбулося ювілейне відзначення 50-ліття заснування СВУ й СУМ-у в підсовєтській Україні — нелеґальних організацій, які продовжували українську справу після поразки УНРеспубліки в 1921 році.

Не зважаючи на бензиновий страйк на ювільному святі було 400 осіб.

Ініціятором цього відзначення був осередок СВУ ім. Л. Старицької-Черняховської в Сіднеї в співпраці з осередком СУМ-у ім. ген. хор. Т. Чупринки.

Сцена була прикрашена написами „Бог і Україна", а під цим „50-річчя СВУ-СУМ". Посередині сцени висіли два портрети: академіка С. Єфремова — провідника СВУ й М. Павлушкова — провідника СУМ-у. Перед портретами на столику стояли рожеві квіти.

Серед присутніх у залі відчувався святочний настрій.

В перших двох рядах сиділи священики, представники українських громадських, політичних, молодечих, шкільних та культурно-освітніх організацій, а саме: адміністратор і голова Консисторії УАПЦ в Австралії і Новій Зеляндії протоієрей о. О. Теодорович; настоятель української католицької церкви св. Андрія в Лідкомбі протопресвітер о. Іван Шевців зі священиком о. Богданом Шемачко; настоятель УАПЦеркви св. Покрови митр. протоієрей о. О. Пігулевський з паніматкою; настоятель св. Миколаївської УПЦА в Кабраматі протопресвітер о. А. Стришинський з протодияконом о. Л. Шевченком; сестри Василіянки; голова СУОА (Союз Українських Організацій Австралії) п. М. Свідерський; голова УГА п. М. Цимбалюк; Є. Валіховський, голова української громади Сіднею; член Австралійського Парляменту Біл Вентворс; Франк МакМанус — лідер Демократичної Робітничої Партії і його замісник Джек Кейн з дружиною; Геролд Райт — президент організації „Австралійці за Свободу" й президент організації „Поневолені Народи" (на Квінсленд); Кевін Дейвіс представник від „Нейшенал Цівік Консил"; Джон Кедіс — редактор журналу „Нюс Дайджест Інтернейшенел" та зв'язковий від народів Балтики д-р Унтару — голова УБН на Австралію; Південну Корею репрезентував Кім Бонґ Ду з дружиною.

Від українських організацій були також присутні представники: Василь Буряк від Світової Ради СВУ; Олеґ Кавуненко — голова КУ СВУ в Австралії; Євген Заєць — голова осередка СВУ в Сіднеї; Ждан Коломиєць — голова КУ СУМ в Австралії; Юрій Менцінський — голова осередка СУМ в Сіднеї; п. Л. Новицький — голова Українського Визвольного Фронту в Австралії; В. Чор — голова ЛВУ в Сіднеї; Ю. Борець — голова станиці УПА; І. Дібрівний від Управи СУОА; мґр Я. Кужіль від Пласту; В. Оловаренко від Т-ва Сприяння УНРаді; п-ні О. Ількі від Управи Українок Н.П. Валії; інж. Б. Шемет від Крайової Управи Гетьманців-Державників; В. Шумський від „Вільної Думки"; Б. Гут від Дирекції ФУСА; Р. Теодорович від Управи Співочого Т-ва „Боян"; І. Жестовський і Й. Гриневич від Рідної Школи ім. кн. Ольги і Батьківського Комітету; мґр Я. Масляк від УБШколи та Пед. Курсів Українознавства; від Школи Танців майстер Н. Тиравська; п-і Зибачинська від Комісії Української Мови в австралійських школах та інші.

Перешкоджені, які не мали змоги прибути на Свято надіслали або передали телефонічно свої привіти й побажання: Адміністратор УПЦА протопресвітер о. Б. Стацишин; настоятель УАПЦеркви св. Преображення в Блектавні — митрофорний протієрей о. В. Череванів; настоятель УАПЦеркви св. А. Лубенського в Ґрінвіллі о. В. Люлька; настоятель УАПЦ св. Василія в Нюкастлі о. Г. Голокіза разом з Управою Парафіяльної ради; С. Григорців — голова КУ ЛВУ; майор І. Любчик — член УНРади; полк. С. Яськевич — голова Представництва Вик. Органу УНРади (через В. Оловаренка); інж. С. Спасько — видавець журналу „Голос України"; Євг. Козелковська — директор Шкільної Ради й Адміністрація Ансамблю Бандуристів ім. Г. Хоткевича.

Присутність на відзначенні 50-ліття Спілки Визволення України такого великого числа представників від різних українських організацій в Австралії, свідчить про глибоку пошану до тих українських патріотів, які життя своє віддали за волю українського народу, передбачаючи сьогоднішній наступ московського колоніялізму, який загрожує фізичному існуванню української нації.

Програму свята-відзначення відкрив Ю. Менцінський, який познайомив присутніх з гостями називаючи кожного з них поіменно. Відтак М. Свідерський — голова СУОА спочатку українською, а потім англійською мовами насвітлив визвольні цілі СВУ й СУМ-у, вказавши на гасло „Нація над клясами — Держава на партіями", що свідчило про загально-національні, а не якісь клясові цілі визвольного руху.

Саме ці загально-національні цілі, сказав доповідач, мають служити українській іміґрації, зокрема в Австралії, в нашій допомозі українському народові здобути волю й незалежність Україні.

Наступною була доповідь О. Кавуненка — голови КУ СВУ в Австралії, який попросив присутніх вшанувати повстанням тих, які загинули за справу СВУ й СУМ-у і всіх, що впали жертвою московсько-комуністичного варварства на українських землях.

Насвітлюючи минулу й сучасну працю відновлених на чужині СВУ й СУМ-у, доповідач закликав українську самостійну іміґрацію, як також вже народжене тут нове покоління — українську молодь, до ще більше посиленої активізації в обличчі фізичної загрози українському народові з боку московських колоніялістів, щоб цим допомогти тим силам, які протистоять замірам Москви в Україні. Поряд з цим він наголошував потребу вступати в члени австралійських партій та протикомуністичних організацій, представники яких сьогодні є тут присутні, щоб там знаходити друзів й допомогу для нашого поневоленого народу, а разом з цим і допомагати нашій прибраній Батьківщині-Австралії в її безпеці проти підривних комуно-московських диверсантів.

Австралійські політичні діячі Біл Вентворс, Франк МакМанус, Джек Кейн та Геролд Райт у своїх виступах вітали присутніх з ювілейним відзначенням тих організацій, які в Україні боролися проти червоних колоніялістів; підкреслювали присмний для них момент бути разом з українською спільнотою та робити разом все можливе, щоб російський комунізм і його аґентура були знищені й усі поневолені ним народи стали вільними й незалежними.

Так само попереджали, що Австралія є теж у великій небезпеці, якщо будемо пасивними, й тому закликали українців активно включатися в австралійське політичне життя.

Тут пригадуємо, що Спілка Визволення України в Австралії є членом організації Австралійське Об'єднання Організацій Поневолених Народів. В пресовому органі цієї організації „Нюс Дайджест - Інтернешіонал" ч. 3 (52), 1976 р. надруковано статтю про СВУ в Австралії, яку написав В. Буряк. Також є матеріяли про переслідування в Україні та репресії проти української інтеліґенції.

Після офіційної частини відбувся концерт. У мистецькій програмі виступав хор „Сурма", який під керівництвом Т. Фіголя проспівав марші „Вперед" і „Наш Стяг" і пісню „Сонце заходить" на слова Т. Шевченка, музика Д. Розложенка. Танцювальна група „СУМ" під керівництвом Н. Тиравської виконала два танки „Вербичку" і „Аркан". Петро Домазар продеклямував в супроводі бандури — бандуриста Віктора Мішалова „Каменярі". Потім дівочий вокальний ансамбль „Верба" під кер. Ніни Карен проспівав три пісні „Суцвіття", „Вербиченька" й „Червона Рута".

На закінчення мистецької програми Ансамбль Бандуристів ім. Г. Хоткевича (неповний склад) виконав три точки: сольо П. Диряжного „Іди від мене", „Коломийку", а потім з Ніонілею Диряжною пісню „Їхав стрілець на війноньку".

Свято-відзначення закінчилось співом українського національного гимну в супроводі хору „Сурма".

Опісля Святочний Ювілейний Комітет влаштував для гостей перекуску.

Інформація КУ СВУ в Австралії

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНТОНІНА КАШУБІНСЬКА-ГОРВАТТ, членка УНС Відд. ч. 39 Т-ва „Українська Січ" в Сиракюзах, Н. Й., померла 14 листопада 1976 р. на 82-му році життя. Покійна народилася в Гниловодах, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1935 році. Полишила в смутку дочок: Ольгу, Анну і Нейді та синів Івана Володимира і Мирослава з родинами, 24 внуків і 18 правнуків, односельчан та приятелів з церковних та громадських організацій. Похорон відбувся 17 листопада на цвинтарі укр. кат. церкви ім. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу.

МАРІЯ ТАТАРИН, членка УНСоюзу Відд. ч. 292 Т-ва св. І. Хрестителя в Детройті, Міч., померла 23-го вересня 1976 р. на 77-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1951 році. Полишила в смутку добрих приятелів і знайомих. Похорон відбувся на цвинтарі в Детройті, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

КАТЕРИНА БАГАН, членка УНС Відд. ч. 174 Пластового Т-ва в Детройті, померла 24 листопада 1976 р. на 71-му році життя. Покійна народилася в Балігороді, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1960 році. Полишила в смутку чоловіка Андрія, дві дочки з зятями, одного сина з дружиною та 8 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Оливної Гори в Детройті.

Вічна Їй Пам'ять!
Атанас Слюсарчук, секр. Від.

СТЕПАН ЛЕВКОВ, член УНСоюзі Відд. ч. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорк Сіти, помер 20 листопада 1976 р. на 77-му році життя. Покійний народився в Соколівці, Україна. Став членом УНС в 1948 р. Полишив в смутку дружину Катерину, дочку Стеллу, сина Івана, внуків — Марк, Нора, Памела, Стевен, Роберт і Джасон. Похорон відбувся 23 листопада на цвинтарі Ґрінвілд, Гемстед, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

СОФІЯ ЧУБИНСЬКА, членка УНС Відд. ч. 112 Сестрицтва Св. Марії в Парма, Огайо., померла 24 листопада 1976 р. на 79-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1931 році. Полишила в смутку дві дочки. Похорон відбувся 27 листопада на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ГУМНИЦЬКІ, член УНСоюзу Відд. ч. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестері, Н. Й., помер 1-го грудня 1976 р. на 80-му році життя. Покійний народився в Даразові, пов. Теребовля, Україна. Став членом УНСоюзу в 1923 році. Полишив в смутку сина Теодора, невістку Анну, 8 внуків, 1 правнука, та 2 сестри в Краю. Похорон відбувся 4-го грудня на цвинтарі Голі Сепулкре в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.Від.

ТЕОДОР МУРАШКО, член УНС Відд. ч. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, помер 27-го листопада 1976 р. на 58-му році життя. Покійний народився в Рочестері, Н. Й. Полишив в смутку маму Розу, та брата Николая. Похорон відбувся 1-го грудня на цвинтарі Розегілл, в Лінден Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

АНДРІЙ ЛЕВЕНЕЦЬ, член УНС Відд. ч. 5 Т-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 21-го грудня 1976 р. на 80-му році життя. Покійний народився в с. Голешів, Стрийського повіту, Україна. Став членом УНС в 1924 р. Полишив в смутку дружину Марію, сина Едварда, дочку Катерину, брата Прокопа, братову Оксану, тещу і дальшу родину в ЗСА, Канаді і Україні. Похорон відбувся 24-го грудня на цвинтарі в Ст. Пітерсбурзі, Флорида.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр. Від.

ГЕЛЕН ПИРОЖИНСЬКИЙ, членка УНС Відд. ч. 293 Т-ва о. Миколая в Брукліні, Н. Й., померла 24 листопада 1976 р. на 83-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1951 році. Полишила в смутку братів Івана і Лева, зятя Семена і шваґра Івана. Похорон відбувся 29 листопада на цвинтарі св. Карла в Фармінґдалл, Н. Й.

Вічна їй Пам'ять!
Секретар Відділу

АННА ТУРЖАНСЬКА, членка УНС Відд. ч. 45 Т-ва Любов в Філядельфії, Па., померла 25 грудня 1976 р. на 82-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1939 році. Полишила в смутку синів Морріса і Йосифа. Похорон відбувся 30 грудня на цвинтарі св. Марії в Фикс Чейс, Філядельфія, Па.

Вічна їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ПАТРІЦІЯ МЕЙ СТРІКЛЕНД, членка УНСоюзу Відд. ч. 343 Т-ва св. Анни в Рочестері, Н. Й., померла 3-го листопада 1976 р. на 26-му році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1950 році. Полишила в смутку маму Катерину, сестру Стефанію, чоловіка Філіпа і дочку Рене. Похорон відбувся 6-го листопада на цвинтарі Голі Сепулчре в Рочестері, Н. Й.

Вічна їй Пам'ять!
Марія Сверида, секр. Від.

ГРИГОРІЙ СЕЛИНСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 238 Т-ва ім. Євгена Коновальця в Бостоні, Масс., помер 23 листопада 1976 р. на 85-му році життя. Покійний народився в Вожарні, повіт Зборів, Україна. Став членом УНСоюзу в 1935 році. Полишив в смутку родину і приятелів. Похорон відбувся на православному цвинтарі св. Николая в Бостоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремед, секр. Від.

АННА БУШ БРОВН, членка УНС Відд. ч. 299 Т-ва ім. І. Франка, померла 15 листопада 1976 р. на 42-му році життя. Покійна народилася в Боффало. Стала членкою Союзу в 1951 році Полишив в смутку маму Марію, двох братів і трос дітей. Похорон відбувся 18 листопада на цвинтарі св. Маттея в Вест Сенека, Н. Й.

Вічна їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ВАСИЛЬ МЕЛЬНИЧЕНКО член УНС Від. ч. 454 Т-ва ім.ген. Чупринки в Сейнт Кетеринс, Канада, помер 4-го грудня 1976 р. на 52-му році життя. Покійний народився в селі Вербів, повіт Підгайці, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, дочок Орисю, Олю, Мирославу і Галину, сина Бориса, та зятя Боб Дан, а в Україні маму Химу та сестри Таню, Марусю і Ганну. Похорон відбувся 6-го грудня на цвинтарі Вікторія Лави в Сен Катеринс.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ОЛЕКСА ЗІНЬ, член УНСоюзу Відд. ч. 506 Т-ва Золота Липа в Емесбурґ, Онтаріо, помер 23 листопада 1976 р. на 79-му році життя. Покійний народився в селі Божиків, пов. Підгайці. Став членом - основоположником Відділу УНС в 1955 році. Полишив в смутку дружину Параскевію, дочок Ольгу й Євгенію, синів Івана, Михайла й Остапа, 13 внуків і 2 правнуки та рідню в Україні. Похорон відбувся 26 листопада на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Емесбурґ, Онтаріо, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Андрій Масний, секр. Від.

АННА ПОПЕЛЬ, членка УНСоюзу Відд. ч. 112 Сестрицтва св. Марії в Парма, Огайо, померла 14 листопада 1976 р. на 50-му році життя. Покійна народилася в Клівленді, Огайо. Полишила в смутку маму, сестер Катерину, Стефанію і Мілдред та брата Михайла. Похорон відбувся 18 листопада на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МАРІЯ КУХТА, членка УНСоюзу Відд. ч. 321 Т-ва свв. Петра і Павла в Фоенiксвілл, Па., померля 14 грудня 1976 р. на 55-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1951 році. Полишила в смутку чоловіка Михайла та дітей: Петра, Евка, Андрія, Анну, Гелен, Зоню і Івана. Похорон відбувся 17 грудня на укр. катол. цвинтарі свв Петра і Павла в Фоенiксвілл, Па.

Вічна їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ПАСТЕРНАК, член УНСоюзу Відд. ч. 266 Т-ва ім. Івана Франка в Амстердам, Н. Й., помер 19 грудня 1976 р. на 62-му році життя. Покійний народився в селі Бужок, Білий Камінь, Україна. Став членом УНС в 1949 р. Полишив в смутку дружину Анастазію, сестру дружини Марту, дві сестрінки Софію і Ольгу та дві рідні сестри на Україні і багато рідні і приятелів. Похорон відбувся 22 грудня із церкви св. отця Миколая із родиною, союзівцями і приятелями на цвинтар о. Миколая в Амстердам, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Труфин, секр. Від.

ІВАН ВОЙЦЄШКО, член УНСоюзу Відд. ч. 76 Т-ва св. Івана Хрестителя в Нюарку, помер 8-го грудня 1976 р. на 59-му році життя. Покійний народився в Дмитровичі, Зах. Україна. Став членом УНСоюзу в 1973 році. Полишив в смутку дружину Анну дочку Анну, сестер Анну, Марійку, Євстахію, Катрю і Юлію та брата Володимира. Похорон відбувся 13 грудня на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Демчук, секр. Від.

ВАСИЛЬ СТОЙКО, член УНСоюзу Відд. ч. 76 Т-ва св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., помер 14-го грудня 1976 р. на 85-му році життя. Став членом УНС в 1917 р. Полишив в смутку дружину Марію, синів Петра й Михайла, трьох внуків і трьох правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Голливуд меморіял Парк в Юніон Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Демчук, секр. Від.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в понеділок, 24-го січня 1977 р. упокоївся в Бозі, по тяжкій недузі, на 93-му році життя, наш ДЯДЬКО

ГРИГОРІЙ ЛЕХ

учасник Визвольних Змагань 1918-20 років та працівник на громадсько-кооперативній ниві.

ПАРАСТАС в четвер, 27-го січня 1977 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Sargalis, Main Street, Amsterdam, N.Y.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 28-го січня 1977 року о год. 8:30 з того ж похоронного заведення до церкви св. Миколая в Амстердамі, Н. Й.

В глибокому смутку:
братанниці — ОЛЬГА, ДОМНА і НАТАЛКА з родинами
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього і Найдорожчого
МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

ІВАНА ФЕДИШИНА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

В ЦЕРКВАХ:

НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПРЕСВ. ДІВИ МАРІЇ в ГЕМТРЕМКУ, Міш., в СУБОТУ, 5-го ЛЮТОГО 1977, о год. 7-ій веч. ПАНАХИДА в ПОНЕДІЛОК, 7-го ЛЮТОГО 1977 р. о год. 8:30 рано;

СВ. о. МИКОЛАЯ в ТОРОНТІ, Онтаріо, в ПОНЕДІЛОК, 7-го ЛЮТОГО 1977 р. о год. 8:30 рано.

Про молитви за спокій душі Покійного просять —
дружина — СОФІЯ
дочка — МАРТА з мужем ОСТАПОМ

Пам'яті д-ра Михайла Фостяка

Дня 13-го вересня м.р. помер в Судбурах, Канада, др. медицини Михайло Фостяк. Похорони відбулися в Судбурах, на місцевому цвинтарі при численній участі членів родини, друзів, приятелів та знайомих, зокрема кол. пацієнтів Покійного з-поміж українців та канадців, неукраїнського походження. Покійний народився 24-го вересня 1918 у Судовій Вишні б. Львова. Його батьками були: Петро і Вікторія Гукевич-Фостяк. По закінченні народної школи, сл. п. д-р Михайло Фостяк навчався в Українській Академічній гімназії (гол. зав.) у Львові, де в 1938 здав матуру та цього ж року розпочав медичні студії у Львівському університеті, які одначе він мусів перервати з огляду воєнні події. Будучи активним членом ОУН, він густо — часто виїздив до Данціга, сповняючи різнородні функції й доручення Керівництва ОУН на ЗУЗ. В часі війни займав ключові становища в ОУН, неоднократно наражуючись на смерть зо сторони поляків, більшевиків і німців. В розгарі війни Німеччини зі СССР боровся в рядах 1 УД-УНА. По капітуляції Німеччини перебував в таборі військово-полонених в Ріміні, Італія, а згодом в Англії, де по звільненні з полону продовжував медичні студії в Лондоні й Единбурзі. Поселившись спершу в ЗСА — спеціялізувався у своїй лікарській професії. У 1960-му р. переселився до Канади, де в Судбурах працював лікарем до часу своєї непостижної смерти. За весь час свого трудолюбивого життя сл. п. д-р Михайло Фостяк ніколи не пас задніх у політичному й громадському житті так на Рідних Землях, як і на еміграції в Англії, ЗСА і Канаді. Набувши основне патріотичне виховання від своїх батьків, згодом в УА, ОУН і УД-УНА, він своїм здоровим розумом, голубиним серцем та альтруїстичними рисами характеру сповняв професію лікаря-громадянина з честю та посвятою для добра ближніх, на славу Богові й Батьківщині. Його членство в професійних, українських і канадських медичних установах, як також його активність в різних українських товариствах і організаціях, були цього познакою та прикладом для наслідування іншим. Залишив в смутку дружину Юсту, дві сестри Рому Мицик і Ярославу Лабка в Трентоні, Н. Дж., брата Богдана Фостяка в Ню Йорку та непроглядні ряди колишніх друзів — учнів УГ, бойовиків ОУН, товаришів зброї 1 УД УНА та колег — лікарів.

Для відзначення його славної пам'яті, замість квітів на його могилу, подружжя мгра. Ярослава і Ярослав Лабки (сестра і швагер) — пожертвували на ЕУ-НТШ — 500,00 дол. та 100,00 дол. на Ювілейний Фонд для відзначення Сторіччя УВГ у Львові — на видання Ювілейного Збірника, присвяченого цій школі.

ІВАН Р. КОСТЮК

Пам'яті Степана Левка

У суботу 20-го листопада м. р., після тяжкої недуги, спочив в Господі заслужений член парафії св.Михаїла в Юніондейлі св. п. Степан Левко.

Покійний народився в грудні 1898 в Соколівці, Золочівського повіту, де закінчив початкову школу. В юних роках допомагав батькові в господарстві, а при кінці Першої світової війни, будучи змобілізованим до обозів, а згодом вступивши в ряди Української Армії, обходив великі простори України. Про це Покійний часто любив згадувати та оповідати безліч вояцьких пригод.

Коли Україна втратила свою незалежність, щоб уникнути ольських зну щань, Степан Левко виїхав до Америки і тут почав нове життя. Працюючи тяжко на виробництві, св.п. Степан Левко був активним в громадському житті, а для парафії св. Михаїла в Юніондейлі не жалував ані гроша, ані своєї праці.

Покійний осиротив жінку Катерину, сина Івана Левка—вчителя середньої школи в Комеку, Н.Й., дочку Стелу Бетті, замужню за адвокатом та шестеро внуків.

На похоронних відправах о. настоятель попрощав Покійного від парафії теплими словами, підкресливши його патріотизм, працьовитість та відданість своїй церкві і громаді. Покійного похоронено на цвинтарі Грінфільд в Гемпстеді.

о.С.Гаюк

Домагаються регабілітації Тенг Гсіао-пінга

Пекін. — Ройтер інформує, що розліплені на мурах міста Пекіну плякати домагаються повної регабілітації колишнього заступника прем'єрміністра за часів урядування Чжоу Ен-лая, а пізніше виконуючого обов'язки прем'єра Тенг Гсіао-пінга. Деякі плякати піддають думку, що Пінга слід номінувати прем'єрміністром і повернути йому повні права у партії і уряді. На одному плякаті дослівно написано: „Ми категорично вимагаємо, щоб Тенг Гсіао-пінг був прем'єром''. Ця прихильна до Тенга демонстрація триває в Пекіні вже від деякого часу. Дехто пов'язує її з відзначуванням першої річниці смерти Чжоу Ен-лая. „Тільки з приходом до влади Тенг Гсіао-пінга, Чжоу Ен-лай може спочивати спокійно''. — говориться на одному з плякатів. Ніколи перед тим не було такої відкритої вимоги привернення прав для Пінга, якого звільнено з усіх його функцій і названо „капіталістичним прихвостнем''. Тепер всю вину за безпорядки спихається на вдову по Мао Тсе-тунгові Чіянг Чінг і її прихильників, кажучи, що це вони домагалися усунення Пінга.

„Нюз Ворлд" надрукував статтю про Я. Гніздовського

Ню Йорк. — „Не зважаючи на софістикованість його техніки, Яків Гніздовський у своїй душі залишається дитиною, творцем спокою і радости, людиною, яка ніжно всміхається з великого, однак призабутого світу, в якому ані Маркс, ані Фройд не відігравали ніякої ролі" — пише Алексіс Ранніт у газеті „Нюз Ворлд" в статті „Дереворитні зображення", в якій поміщено також сім кольорових ілюстрацій дереворитів Я. Гніздовського. У цій же статті авторка коротко подає про вікове значення і вартість української культури та літератури, виразно її відмежовуючи від інших слов'янських культур. Алексіс Ранніт рівнож підкреслює антагонізм, який існував поміж росіянами і українцями, що згодом дійшло до певної фальсифікації української ідентичности, а теж згадує про насильну русифікацію українського народу в Совєтському Союзі.

Подаючи біографію Якова Гніздовського, Алексіс Ранніт підкреслює його українське походження. Відтак вона подає перегляд мистецького росту Я. Гніздовського як маляра і майстра дереворитів, перелічуючи хронологічно ряд його мистецьких праць. Авторка пише, що маестро Гніздовський свої українські риси характеру доповнив специфічним йому філософським світоглядом, який оформився у його мистецтві в контемплятивний та інтимний світ живих речей, звірят, птахів, краєвидів, овочів, ярин, квітів і рослин.

Українсьий Літературно Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що тут у п'ятницю, 28-го січня ц.р., о год. 7:30 вечора, у приміщеннях цього Клюбу відбудеться авторський вечір Тараса Грицая—читання його поезії і прози. У музичній частині вечора виступить Ляриса Магун-Гурин, —сопрано, акомпаньюватиме на фортепіяні проф. Калина Чічка-Андрієнко.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 30-го СІЧНЯ 1977 р.

ЮТИКА, Н. Й. Річні звичайні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 484-ий Відділ о год. 5:30 веч. в приміщенні був. парафіяльного дому, 1104 Стейт вул. Якщо на означений час не явиться відповідна кількість чл., збори відбудуться 30 хв. пізніше, при такій кількості чл., що становитиме кворум. Порядок дня: відкриття, звіти Управи і К. Комісії, вибір нової Управи на 1977 р. та поточні справи. Кожної неділі від год. 9 до 1 можна вплачувати членські вкладки та полагоджувати союзові справи в був. парафіяльному домі. Тел. канцелярії: (1-315) 735-1955. — В. Запаранюк.

ТАРЗАН, Ч, 7693 Дивна поведінка Абула

Наша подорож з Абулем через пустиню пройшла вдало Тарзане!...

Після трьох днів ми прибули до оази - і тоді почалися всі наші клопоти!

„Абул, який до цього часу був приязний, став арогантним...

І тоді на наше здивування, наказав своїм помічникам сісти на верблюдів та всі вони від'їхали з нашими припасами..."